LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 24. KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 13, 1946 VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Gegužės 1-mą, savo vardadienio (Šv. Eugenijaus dieną) proga, Popiežius Pijus XII-sis pasakė didelę kalbą, kurioje nurodė iš bolševikų pusės taikai gresiančius pavojus. Italijos ir Prancūzijos nacionalių rinkimų išvakarėse popiežius ragino šių šalių katalikus panaudoti balsavimo teisę krikščioniškos civilizacijos gynimui.

Dr. Antanas G. Rakauskas, įžymus visuomenininkas, aštuonis metus išbuvęs LRKSA daktaru kvotėju, baigė dvasinius mokslus ir birželio 16, 1946, 8 val. ryte, Archabbey bažnyčioje, Latrobe, Pa., Pittsburgho vyskupo Hugh C. Boyle bus įšvęstas kunigu. Primicijas jis turės sekmadienį, birželio 23, 10:45 ryte, Gimimo Panelės Švenčiausios bažnyčioje, Chicago, Ill. "Garso" redakcija su visais savo bendradarbiais ir skaitytojais sveikina naują kunigą, linki geriausios kloties darbuotis Bažnyčios garbei, mūsų visuomenės ir tautos gerovei!

Jung. Amerikos Valstybių protestonų lyderiai daro spaudimą į prezidentą Trumaną, kad jis atšauktų iš Vatikano savo asmeninį atstovą Myron C. Taylor. Protestonų lyderiai sako jie to reikalauja varde savo 30,000,000 narių. Esą, tokio atstovo palaikymas yra prieš šios šalies konstituciją ir neautorizuotas. Taylor'ą savo asmeniniu atstovu Vatikanui paskyrė miręs prezidentas Roosevelt 1939 metais, giliai įvertindamas popiežiaus pastangas gelbėti pasaulį nuo katastrofiškų žudynių ir teisingos taikos įvedimui. Karo laiku protestonų lyderiai dar tylėjo, bet dabar jie reikalauja, kad atstovas būtų atšauktas. Apgailėtina, kad laiku, kai raudonasis ateizmas siekia iš pat šaknų sunaikinti krikščioniškąją civilizaciją, protestonų lyderiai daro tokį netolerantišką žygį. Jei mūsų šalis mato reikalo turėti atstovus net mažiausiose šalyse, tai kodėl gi nepalaikyti bent asmeninio prezidento atstovo prie popiežiaus, kuris yra dvasinis kelių šimtų milijonų katalikų vadas.

Birželio 2-rą nacionaliai rinkimai Prancūzijoje ir Italijoje parodo politinį katalikų brendimą. Abiejose šalyse katalikų partijos laimėjo pirmaeiles vietas. Prancūzijoje katalikų partija paveržė pirmenybę iš komunistų. Deje, abi šalys yra daugumoje katalikiškos, prie gero susipratimo ir vieningumo galėtų į parlamentus pravesti daugumą atstovų ir patikrinti savo šalims saugumą nuo kraštutinybių ir pavojų. Deje, tik savo gyvu kailiu patyrę komunistinio rojaus kartybes ir šunybes žmonės susipranta, bet jau būna pervėlu įsigaišėjusį šašą nusikratyti.

Amerikos Legijono auto-

PRANEŠIMAS LRKSA 55-TO SEIMO ATSTOVAMS IR SVEČIAMS

Daugelis "Garso" skaitytojų jau žino, kad šiemet Clevelandas mini 150 metų "gimtadienį" ir kas savaitė įvyksta kas nors primenantis tą jubiliejų.

Tarsi, Sesqui - Centenial komitetas žinojo, kad mūsų seimas bus laikomas Clevelande liepos 22-25 dd., nes sekmadienį, liepos 21, rengiamas didelis paradas ir ta diena užregistruota kaipo "Culture Gardens" diena. Kultūros Darželis yra mums lietuviams gera priemonė parodyt kitų tautų žmonėms mūsų kultūrą. Šis paradas prasidės vidurmiesty ir baigsis Kultūros Daržely.

Apie programą Kultūros Daržely plačiau bus kituose numeriuose. Patariam visiems, kurie atvažiuos į seimą, kaipo atstovai arba svečiai, pribūkite sekmadienį, kad galėtut pamatyt šį gražų paradą.

Svarbu taip pat yra tiems, kurie apsistos viešbuty, kad užsiregistruotų. Kuo greičiau, tuo geriau. Kortos dėl registravimosi Hollenden Hotel, kur bus laikomos visos seimo sesijos, ir kur bus laikomas bankietas, yra išsiųstos visų kuopų raštininkams. Kurie nežino viešbučio kambarių kainų, mes suteikiam šias informacijas: Single Room (vienam)—$3.50; $4.00; $4.50; $5.00; Room with Double Bed (dviem) — $5.00; $6.00; $6.50; Room with Twin Beds (dviem)—$6.00; $7.; $8.; $10.; $12.; Parlor and One Twin Bedded Room—$10.00; $12.00; $15.00; Parlor and Two Twin Bedded Rooms—$22.00.

Viešbutis turi 1050 kambarių, visi su maudynėmis ir turi radijus.

Ir vėl atkartojam registravimosi svarbą. Visiems yra žinomas gyvenimo vietų trūkumas. Clevelande laike mūsų seimo bus dar kiti du dideli seimai.

Dėl žinių, arba informacijos reikale, prašom rašyt į seimo komiteto raštininką: George C. Venslovas, 1267 East 82nd St., Cleveland 3, Ohio.

JURGIS K. VENSLOVAS

KAMBARIUS APSISTOJIMUI UŽSISAKYKITE IŠ ANKSTO—BE ATIDĖLIOJIMO

Kaip žinote, 55 seimas įvyks liepos 22, 23, 24 ir 25 dd., Cleveland, Ohio.

Atstovai ir svečiai malonėkite nevilkinti laiko užsisakant sau kambarius viešbutyje dėl poilsio, nelaukite paskutinių dienų. Kambarius užsisakykite iš anksto, kad atvykę neturėtute vargo.

Šis pranešimas yra daromas dėlto, kad šiemet Clevelande yra didelis judėjimas, įvairios organizacijos čia laiko savo seimus. LRKSA seimo laiku Clevelando miestas minės savo 150 metų jubiliejų. Dar nežinia, kaip ilgai ceremonijos tęsis. Prasidės liepos 21-mą, gal tęsis dieną, o gal kelias. Dėlto svarbu apsistojimo vietomis pasirūpinti iš anksto.

Kambarių reikalais Seimo Priėmimo Komitetas kreipėsi į Cleveland'o lietuvius. Kol kas atsiliepimų yra mažai. Komitetas prašo vietos gerųjų lietuvių, sulig išgalėjimo, užleist savo kambarius dėl LRKSA seimo atstovų ir svečių.

Pranešimą malonėkite duoti komiteto pirmininkui P. P. Mulioliui, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Seimo sesijos bus laikomos Hollenden Hotel.

A. S. ŠLIOKAITIS,
komiteto narys

ŪSALIŲ AUKA "GARSO" FONDUI

LRKSA 169 kuopos nariai Stasys ir Agota Ūsaliai, 243½ Correctionville Rd., Sioux City, Iowa, paaukojo "Garso" fondui $5.00.

Ūsaliai yra nuoširdūs tautinės-katalikiškos spaudos rėmėjai.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

"Garso" Redakcija ir Administracija

RENKA PARAŠUS, KAD LIETUVAI GRĄŽINTŲ LAISVĘ

New York (LAIC).—Išvietintieji lietuviai, pradėjo rinkti parašus prašant Lietuvai grąžinti laisvę. Peticiją numatoma įteikti okupacinei vyriausybei.

---

sienių bus pargabenti 250,000 antrojo pasaulinio karo žuvusių kareivių palaikai. Jų priėmimu ir laidojimu rūpinsis giminės ir vietinių postų veteranai. Legijono autoritetų pranešimu, užsieniuose randasi 356 kapinynai, kur palaidoti 241,000 žuvusiu U. S. kariškių; kiti 18,558 palaidoti izoliuotose vietose; dar kiti 19,000 kariškių yra dingę ir jų likimas

VIEŠBUČIO GAISRE ŽUVO 61 ASMUO

Chicago, Ill. — Birželio 5-tą, ryte, užsidegė 22-jų aukštų, 838 kambarių La Salle viešbutis.

Gaisras užklupo virš tūkstančio žmonių. Iš jų 61 žuvo, kiti 200 sužeistų. Tarp žuvusių yra Quincy, Ill., majoras Edward J. Schneidman ir Rev. A. F. Schmitthenner iš Chambersburg, Pa., kuris tik ką sugrįžo iš Indijos, kur misijonieriavo 23 metus.

Tokių šiurpių gaisrų, kaip šis, retai pasitaiko.

Autoritetai tyrinėja gaisro priežastį ir svarsto priemones, kaip tokių baisių tragedijų išvengti.

Mrs. Ann Paluckis, 24 metų, iš Waukegan, Ill., minėto gaisro auka, numirė birželio 8-tą Henrotin ligoninėje, Chicagoje.

Dubaque, Iowa.—Birželio 9-tą sudegė Canfield viešbutis. Iš 129 svečių 23 žuvo, 21 sužeisti. Kai kurių kūnai taip sudegė, kad negali atpažinti.

Philadelphia. — Birželio 8-tą apartmente atrado žiauriai nužudytą Mrs. Mary Duffy, 46 metų amžiaus.

New York.—Birželio 9-tą automobilių susitrenkime žuvo du

LIETUVOS KRYŽIAI

Nuo senų senovės, kai lietuviai dar buvo stabmeldžiai, rodė savo gilų jausmą ir prisirišimą senovės protėvių tikybai. Po Lietuvos krikšto, kai dar lietuviai nebuvo gerai susipažinę bei susigyvenę su tikruoju tikėjimu—Kristaus mokslu, dažnai vienur kitur, pat pradžioje, gryždavo prie stabmeldijos, o žemaičiai net iki penkioliktojo amžiaus pradžios garbino dievaičius.

Lietuviai buvo ištikimi savo prabočių tikybai, o priėmę Katalikų Bažnyčios mokslą, buvo tikri Kristaus mokslo išpažintojai.

To gyvojo jų tikėjimo reiškiniai matomi buvo net jų kasdieniniam gyvenime. Čia geriausiai liudija pati senoji mūsų tėvynė Lietuva. Kurie lankėsi nepriklausomybės metais Lietuvoje, tiems ryškiai metėsi į akis ūkininkų soduose, visur prie kryžkelių ir kelių, sodybų nusėti kryžiai, kai kur net labai kaimėčių meniškai išdrožti. Tie tai kryžiai liudija, kur yra mūsų Lietuvos žmonelių tikėjimo gairės, jų tikybinių jausmų ir ištikimybės išraiška. Tie tai Lietuvos kryžiai labai glaudžiai susiję su visu lietuvių gyvenimu; be jų, rodos, Lietuva negalėtų laisvai kvėpuoti. Kaip senovėj jų tautinis tikėjimas—buvo dievų garbinimas, taip Lietuvai priėmus Kristaus mokslo, Katalikų Bažnyčios tikėjimą, jų tautiniu tikėjimu tapo katalikų tikėjimas. Sugriauk lietuviui katalikų tikėjimą ir jo kalbą, jau jis nebe lietuvis, tiktai koks nelemtas išgveręs visuomenės narys, liekąs nei šis nei tas, arba kaip lietuviai sako: nei velnias nei gegutė.

Tai tokį vaidmenį Išganymo Kryžius teikė per amžius Lietuvai. Barbarai komunistai — didžiausi kryžiaus priešai, užplūdę ir kruviniausiu būdu užgrobę Lietuvą, paleido po platųjį pasaulį šlykščiausią ir melagingiausią propagandą, kad Lietuva savanoriai prisijungė prie sovietų komunistų diktatūros. Rodos, čia ir kvailiausis ir akliausis žmogus negalėtų įtikėti tokiai nesąmonei, kad laisvę mylintis žmogus norėtų gryžti į vergiją, vienok čia, laisvoj Amerikoj kai kurie radio pranešėjai ir žinių aiškintojai mulkina klausytojus:—būk amerikiečiui nesupranta rusų, kad rusų komunistų tvarka puiki ir demokratiška. Bet mes, lietuviai amerikiečiai, štai ką galėtumėm tokiems niekšams, komunistų parsidavėliams pasakyti: —Eikite į Lietuvą, žvilgterėkite bent į tris kryžius—kunigų Dabrylos, Petriko ir Balsio, kuriuos komunistai prikryžiavo, ir šimtus tūkstančių kitų nekaltų lietuvių nekaltai nužudytų, kurių nekaltas kraujas per amžius šauksis Dangaus keršto rusų komunistams.

Lietuvos kryžiai te liudija komunistų barbarų nedorybes.

R. G.

ŠVIETIMAS DABARTINĖJE LIETUVOJE

Vakarų Europa (LAIC).—Daugelį Lietuvos inteligentų išgabenus į Sibirą, dar didesniam skaičiui nuo bolševikų teroro pasitraukus į užsienį arba partizanais išėjus į miškus, Lietuvoje jaučiamas didelis trūkumas kvalifikuotų darbininkų, prasilavinusių žmonių. Iš Rusijos gabenami kolonistai lietuvių inteligentų, sąvaimi aišku, pakeisti negali. Juos tenka ieškotis pačių lietuvių tarpe, organizuojant taip vadinamą švietimą suaugusiems.

Taip "Pravda" Nr. 77 praneša, kad dabar Lietuvoje veikiančios 11 gimnazijų suaugusiems, turinčių 3,200 lankytojų ir 14 progimnazijų, turinčių 1,200 mokinių. Daugiausia jų yra Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Klaipėdoje. Be to—Betygaloje, Pakruojuje ir kitose vietose veikiančios vakarinės gimnazijos jaunuomenei.

Daugelis karo metu sugriautų pastatų vis neatstatyta, daugelis geresnių namų užimti raudonosios armijos dalinių. Patalpų trūkumas verčia organizuoti vakarines mokyklas, tuo būdu tose pačiose klasėse laikant dvi pamaini. Apie mokslo kokybę kalbėti netenka—programose vyrauja Leninizmo-Stalinizmo "gromata".

LĖKTUVO NELAIMĖJE ŽUVO 23 ASMENYS

Panama.—Birželio 9-tą U. S. armijos lėktuvo C-54 nelaimėje žuvo 23 asmenys. Lėktuvas skrido iš Palm Beach, Florida, į Al-

LIETUVOS PARTIZANAI REIKALAUJA GRĄŽINT TREMTINIUS

Vakarų Europa (LAIC).—Pasitvirtina, kad partizanų veikimas Lietuvoje tebėra stiprus. Nemažai jų slapstosi Utenos, Alytaus ir kitų apskričių miškuose.

Bolševikų "istrebiteliai" (naikintojai) ir kitos okupantų vartotos priemonės lauktų rezultatų nedavė. Priėjo prie to, kad laikinieji Lietuvos viešpačiai rado reikalo užmegsti derybas su Lietuvos "žaliukais". Pastarieji per savo atstovus, kaip pirma paliaubų sąlyga, pareikalavę grąžinti Rusijon išdeportuotus lietuvius.

Slaptas pogrindžio veikimas plintąs ir įvairiuose Rusijos plotuose. Pav. Ukraina, Kaukazas ir kiti nerusiški kraštai kaupia jėgas ir laukia progos.

SUĖMĖ TRIS KARIŠKIUS UŽ BRANGENYBIŲ PASISAVINIMĄ

Washingtonas.—U. S. armijos autoritetai suėmė pulkininką J. W. Durant, jo žmoną WAC kapitonę Kathleen B. Nash Durant ir majorą David F. Watson už pasisavinimą $1,500,000.00 vertės brangenybių, kurias rado Kronberg palociuose, Vokietijoje. Tos brangenybės priklauso vokiečių turtuoliams Hesse. Tas brangenybes sudaro puikūs deimantai, perlai, ametistai, žemčiūgai ir t. p.

Boston.—Birželio 10-tą vidumiesty dar neišaiškintas asmuo nukovė William A. Whitcomb, 73 metų, Great Northern Paper

SENOS A KLASĖS NARIŲ PERSIRAŠYMO EIGA

CENTRO PRANEŠIMAS NR. 3

Darbštaus ir patyrusio perrašinėtojo Vinco Stepulio pranešimu, 183 kuopos West Pittston, Pa., 66 senosios A klasės nariai jau persirašė į 3 procentų certifikatus. Persirašymas čia vyksta sklandžiai ir yra vilties, kad netolimoje ateityje visi šios kuopos senosios A klasės nariai persirašys. 183 kuopoje pirmininkauja žinomas Susivienymo veikėjas Pranas Jurevičius, raštininkauja J. J. Schevets.

153 kuopos, Lee Park (Wilkes-Barre), Pa., sekretorės Mrs. J. Mažeikienės pranešimu, jų kuopa turi 16 narių ir visi jau persirašė.

Muzikas Jonas J. J. Šaučiūnas, kurs rūpinasi kelių kuopų narių persirašymu, raportuoja, kad 46 kuopoje, Sugar Notch, Pa., iš 40 narių 29 jau persirašė; likusieji 11 narių, be abejonės, irgi netrukus persirašys. Kuopoje pirmininkauja Baltrus Skučas, sekretoriauja J. J. Nevulis.

Muz. J. J. Šaučiūnas taipgi pranešė, kad 1 kp., Edwardsville, Pa., jau persirašė 63 nariai. Kp. pirmininkauja Vitalius Leliokas, sekretoriauja Alicija Venslauskienė.

PRANEŠIMAS KUOPOMS

Praeitą savaitę netikėtai į Susiv. centro ofisą atvyko valstijų apdraudos departamentų egzaminatoriai, kurie daro nuodugnią revizija Susiv. padėties. Jų buvimas Susiv. centre paima daug mano ir ofiso darbininkių laiko.

Dėlto, kuopos, turėkite kiek kantrybės, jei centro ofisas nesuskubs jums greičiau suteikti informacijas rekonversijos (persirašymo) reikalais. Iš savo pusės dėsime pastangas, kad šis svarbus darbas eitų pirmyn.

V. T. KVETKAS,
Sekretorius

ATVAŽIUOJA IEŠKOTI MAISTO LIETUVON

Vakarų Europa (LAIC).—Nors Lietuvoje padėtis nepavydėtina, to nepaisant ji yra geresnė nei Rusijoje, kur bolševikai šeimininkauja dar nuo seniau. Pasitvirtina, kad moterys nuo Smolensko, Mohilevo ir kitų Baltgudijos vietų su maišais vyksta į Lietuvą, čia vienokiais ar kitokiais būdais prisirenka maisto ir vėl grįžta atgal. Iš baltgudžių, esą, girdėti ir dabar Lietuvą vadinant mažąja Amerika.

SENATORIUS W. AUSTIN —U. S. ATSTOVAS DĖL UNO

Washingtonas. — Birželio 5-tą prez. Truman paskyrė senatorių Warren Austin (rep. iš Vermont) U. S. atstovu Jungtinių Tautų Saugos Tarybą. Jis užims rezignavusio atstovo Edward R. Stettinius, Jr., vietą. Manoma, kad Kongresas Austin'o paskyrimą užgirs.

SIAMAS TURI NAUJĄ KARALIŲ

Bangkok, Siamas.—Birželio 10 dieną palociuje atrado nuo kulkos žuvusį karalių Amanda Mahidol, 20 metų. Netrukus šalies seimas paskyrė jo brolį princą Phumiphon Aduldet, 18 metų, karalium. Naujas karalius yra gimęs Bostone, kai jo tėvas princas Mahidol studentavo Harvard universitete.

PREZIDENTAS TRUMAN PADARĖ NAUJUS PASKYRIMUS

Washingtonas. — Birželio 6-tą prezidentas paskyrė buvusį U. S. kongresmaną, teisėją, rekonversijos direktorių, iždo sekretorių Fred M. Vinson iš Kentucky U. S. aukščiausio teismo pirmsėdžiu.

Iždo sekretorium paskyrė karo mobilizacijos ir rekonversijos direktorių John W. Snyder.

Laivyno sekretoriaus padėjėju paskyrė John L. Sullivan.

Asuncion, Paraguay.—Birželio 10-tą vyriausybės jėgos numalšino kareivių sukilimą, kuriam vadovavo pulkin. Victoriano Benitez.

NAUJA POPIEŽIAUS AUKA LIETUVIAMS

Kun. dr. Juozas B. Koncius, BALF pirmininkas, šiuo metu esąs Šveicarijoje, praneša BALF įstaigai, kad Popiežius Pijus XII šiomis dienomis nuo karo nukentėjusiems lietuviams paaukojo 34,800 šveicarų frankų.

Tai jau kelinta stambi Jo Šventenybės auka lietuviams sušelpti.

BALTIJOS KOLEGIJA BELGIJOJE

Antverpenas (LAIC).—"Regina Pacis" Reteraitehuis Schildo (Antwerpen) Belgium, praneša, kad tenai įkurta Baltijos kolegija seminaristams. Joje studijuoja 7 lietuviai (4—teologiją, 3 filosofiją), 17 latvių, 12 vengrų ir 2 rumunai. Tai vis daugiausia klierikai, kuriuos vokiečiai buvo sugaudę į darbo batalijonus. Kai kurie jų buvo nugabenti net į Norvegiją ir vėliau liko "karo belaisviais". Vatikano nuncijatūrai ir Belgijos bažnytinei vyriausybei besirūpinant, jie liko išlaisvinti ir jiems buvo sudarytos galimybės tęsti mokslą. Visi jie prašo knygų, rūbų, kasdienių reikmenų.

U. S. SENATAS PRIĖMĖ DRAFTO BILIŲ

Washingtonas. — Birželio 5-tą U. S. senatas 69 balsais prieš 8 priėmė bilių, kuris privalomos militarės tarnystės bilių pratęsia iki gegužės 15, 1947, ir leidžia šaukti kariuomenėn 18 ir 19 metų jaunuolius.

Bilius taipgi pakelia kariškių algas. Pavyzdin, eiliniai dabar gauna $50.00 į mėnesį, tai pagal naują bilių gaus $75.00.

Bilius pasiųstas Atstovų Butui.

Londonas (LAIC). — Mums praneša, kad Anglijoje yra atvežiavusių iš Dancigo žydų, kurie vietinei žydų bendruomenei pasakojo liūdnų faktų apie [illegible] bolševikų okupuotose [illegible]

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

IŠGAMOS IR JŲ DARBAI

Birželio antrą dieną slavokių moterų ratelio pakvietimu atvyko iš Washingtono į Wilkes-Barre miestą prelatas Sheen.

Savo kalboje jis pareiškė: —Jungtinės Amerikos Valstybės gali susilaukti tamsios ateities, nes savo užsienio politika pataikaudamos raudoniesiems rusų fašistams, veda šalį į pražūtį.

Visoje Europoje, kur tik komunistai viešpatauja, laiko tas šalis vergijos pančiais surakytas. Žudo šimtais kunigų ir tūkstančiais pasaulinių žmonių, kurie tik nepritaria raudonajam režimui. Net paskaitė vieną laišką pasprukusį iš Lietuvos, kur nušviečia, kokioj padėty atsidūrė Lietuvos žmonės ir Katalikų Bažnyčia. Sakoma—vyskupai įkalinti, uždrausta vaikučiams dėstyti tikybą, deginamos ir naikinamos tikybinio turinio knygos.

Gi čia, Amerikoje, kai kurie dažnai mėgsta rašyti ir skleisti biauriai melagingas žinias,—būk Rusijos komunistai teikią žmonėms tikybinę ir visokeriopą laisvę. Mūsų kai kurie lietuviai, net iš katalikų tarpo, tiki tiems niekšams melagiams;—mat, sako, tai darbininkų globėjai ir vargšų žmonių užtarėjai.

Šimtai tūkstančių mūsų geriausių Lietuvos sūnų ir dukrų apleido savo tėvynės angas, vien tik, kad vėl nepatekus į raudonųjų fašistų nagus ir išgelbėjus savo gyvybę. Tai tau ir laisvė ir komunistų rojus! Kas gi norėtų apleisti savo tėvynę ir baisiausia vargti ir badauti svetimose šalyse? Ar ne puikiai tiktai liudija mūsų šimtai tūkstančių tremtinių, kokiais sumetimais jie yra apleidę savo brangią šalelę?!

Čia paduodu vieną iš daugelio tremtinių laiškų ištrauką:—Nesiimu plačiai aprašyti visų kelionių vargus ir išgyventą laiką, tik noriu pasiguosti, kad gal ateis laikas ir mes galėsim sugryžti į tėvynę . . . Jei tai neįvyks, tad teks skaudžiai nusivilti ir gyventi tremtinio gyvenimu. Žinoma, tas prives kai kuriuos tremtinius prie kraštutinumų (reiškia, prie nusižudymų).

Mūsų tautos išgamos, čia, Amerikoje, parsidavę raudonajam fašizmui, mūsų tarpe gyvena ir didžiausias deda pastangas surasti savo sekėjų bei pakalikų. Na, ir randa, dažnai nemažą skaitlių, suklaidintų silpnadvasių žmonelių. Tokie yra panašūs į aną negudrų žmogų, kuris radęs sušalusią angį (gyvatę), deda sau į antį. Sušilus ir atsigavus angis jam įgelia ir suteikia mirtingą smūgį. Ne vienas pasakys, kad tai yra tikras pakvaišėlis. Taip, bet kiek čia išeivijoj, mes turim panašios rūšies tokių pakvaišusių žmonių.

Metas jau lietuvių visuomenei susiprasti ir varyti laukan iš mūsų tarpo tokius lietuvių tautos išgamas, nes išgamos trukdo mūsų naudingą ir gailestingą tautai darbą, ir kitataučių, gerų amerikiečių akyse teikia didžiausią gėdą ir pažeminimą.

Tadgi, gerbiamieji, nors kartą, pagaliau, susipraskit ir nieko bendro neturėkit su lietuvių tautos išgamomis.

R. G.

PATARIMAI ŠEIMININKĖMS KAIP TAUPYTI MAISTĄ

Famine Emergency Relief Committee prašo, kad iki liepos mėnesio "mūsų piliečiai savanoriai aukotų 40% mūsų suvartojimo kvietinių produktų ir 20% [illegible]mų ir aliejaus."

Raudonojo Kryžiaus Nutrition Service siūlo šiuos patarimus šeimininkėms:

1. Taupykite duoną. Nevartokite duonos prie kiekvieno valgio. Jeigu kiekviena šeima šioje šalyje taupytų vieną riekutę duonos kasdien—sutaupytume beveik milijoną svarų.

2. Vartokite bulvę vietoje riekutės duonos.

3. Vartokite avižinį maistą.

4. Nekepkite maistą petelnėje (skauradoje). Virink, pečiuje kepk [illegible]

5. [illegible] žovės.

6. [illegible] riebalus. Kuriuos [illegible] suok savo mė[illegible]

7. Vartok [illegible] vyje [illegible] deserą.

8. Kasdien pirk tik kiek gali suvartoti ir suvartok, kiek nupirkai.

9. Saugok visą maistą. Greitai suvartok kas lieka.

10. Vartok mažai riebalų ir aliejaus. Jeigu kiekvienas suvartotojas Jung. Valstybėse sutaupytų šaukštą riebalų kasdien, iš viso sutaupytume 1,000,000 svarų kasdien.

Daug gyvasčių priklauso nuo savanorio taupymo.

"Jeigu mes visi neprisidėsime prie šios programos, milijonai žmonių žus. Šautuvai taria pirmą laimėjimo žodį, maistas paskutinį."

Sausio 1 d. suėjo 10 metų nuo mirties Lietuvos rašytojos O. Pleirytės-Puidienės. Ji pasirašydavo Vaidilutės slapyvardžiu, ir yra parašiusi "Audroms siaučiant", "Gyvenimo Akordai", "Kada Rauda Siela" ir "Tėviškė".

Apžvalga

ŠV. KAZIMIERO AKADEMIJOS SUKAKTIES PROGA

Šv. Kazimiero Akademija Chicagoje sulaukė 35 metu gyvavimo sukakties, kurios proga dienraštis "Draugas" rašo:

"Ši mokslo įstaiga pradėjo veikti 1911 m. Pirmoji ją baigusių mergaičių laida išleista 1917 m. Toji laida nebuvo gausinga — tik viena abiturientė (Angela Evaldaitė-Šimutienė). Kaip, palyginti, greit išaugo Šv. Kazimiero Akademija, pasako kad ir tas faktas, jog nuo 1942 m. kasmet ją baigia virš šimtas mergaičių.

"Džiugu yra pastebėti, kad mokslas Šv. Kazimiero Akademijoj iš pat jos gyvavimo pradžios buvo aukštai pastatytas. Šiandien ji daugeliu žvilgsnių pralenkia visą eilę kitų tos rūšies mokyklų. Jos muzikos, dramos skyrius gali lenktyniauti su bet kuria kita kad ir didžiausia vidurine mokykla Amerikoje. Jos orkestras kelis kartus yra laimėjęs pirmą vietą kontestuose Chicagoj. Tai neša lietuviams garbę ir mumyse kelia malonų pasididžiavimą.

"Šv. Kazimiero Akademija, kaip ir visos kitos mūsų įstaigos, išaugo ačiū vienuolių pasiaukojimui ir lietuvių katalikų visuomenės duosnumui. Ir kadangi turimos patalpos jau yra perankštos ir planuojama statyti nauji akademijai rūmai, todėl pasitikima, kad toji pati visuomenė ir vėl išties jai duosnią ranką.

"Minint akademijos 35 metų sukaktį kaip tik bus proga šiam reikalui gerą pradžią padaryti."

SKAUDUS LAISVĖS KOVOTOJO LIKIMAS

Maskvos pastatyti Jugoslavijos autoritetai teis pagarsėjusi jugoslavų patriotą, laisvės kovotoją Draha Mihailovičių. Dėl jo likimo savaitraštis "Amerika" rašo:

"Sukaustytomis rankomis ir prie sienos grandiniais prikaltomis kojomis sėdi barzda apžėlęs, akiniuotas vyras.

"Tas kalinys yra vienas iš garsiausių šio karo laisvės kovotojų — Draha Mihailovičius, četnikų vadas.

"Jis dabar yra išstatytas mirties teismui. Apie jį diktatorius Tito anksčiau už teisėjus pasakė, kad net nesvarbu, ar jis bus rastas kaltas ar ne,—vis tiek jo laukia pasmerkimas.

"Komunistai iš kailio neriasi, kad sumaišius Mihailovičių su dumblais. Ir ta jų pagieža savaime suprantama, nes šis jugoslavų kovotojas nenuėjo vergauti Stalinui, kaip tai daro Tito.

"Jie apkaltino Mihailovičių, esą, jis padėjęs vokiečiams. Tuo tarpu amerikiečiai kariai, kurie buvo su četnikais, paliudija priešingai.

"Vienas jų pareiškė: 'Keliais atvejais esu matęs četnikus mušant vokiečius tuo pat laiku, kai Tito partizanai četnikus puolė iš užpakalio.'

Mihailovičiaus istorija yra liūdnas pavyzdys, kaip šiame kare demokratijos apleido ir išdavė nemaža geriausių savo šalininkų—tiek asmenų, tiek ir ištisų kraštų.

"Demokratijų paremtas, Tito galėjo įsistiprinti Jugoslavijoje ir ten įvesti tvarką pagal Rusijos kurpalių.

"Tito Rusiją pamėgo dar vienu atžvilgiu. Sovietų generolai dabar apsikarstę medaliais, kaip nė garsiausi carų generolai nėra žibėję.

"Jugoslavijos ditatoriaus Tito paskutiniai paveikslai rodo visą jo pilvą apkarstytą visokiais žibučiais.

"Laikraščiai dar pastebi, kad Tito savo išvaizda daros panašus į Goeringą.

"Linkėtina, kad jis ir baigtų, kaip Goeringas."

RAGINA ORGANIZUOTI LEGIONIERIŲ POSTUS

"Tėvynė" karštai ragina visose kolonijose organizuoti lietuvių legijonierių postus.

"Leista organiuoti postus ir atskirų tautybių buvusių veteranų. Ta proga pasinaudojo daugelio tautybių buvę Amerikos armijoje kariai. Bet mažai tą progą išnaudojo Amerikos lietuviai, buvę Pirmojo Pasaulinio Karo veteranai, nes, kiek žinoma, visoje Amerikoje susiorganizavo tik keli lietuvių legionierių postai, o iki šiol jų beliko tik vienas-kitas išviso. Tikrenybėje, ir prie gerų norų, tokių postų galėjo būti keli šimtai.

"American Legion organizacija nėra militariška, neigi politiška. Vyriausi jos tikslai—parama savo nariams, jų šeimoms ir socialiniai pobūviai. Tačiau šios organizacijos žodis turi daug svorio visuose krašto reikaluose, nes ši organizacija yra didelė ir galinga.

"Po šio karo nauja veteranų organizacija neorganizuojama, tik naujieji veteranai traukiami prie senųjų American Legion postų. Tačiau, jei norima—galima suorganizuoti ir naujus American Legion postus, prie kurių gali priklausyti abiejų karų veteranai.

"Kadangi lietuviai pramiegojo gražią progą po Pirmojo Pasaulinio Karo, ją galėtų išnaudoti dabar, suorganizuojant naujus American Legion postus vien lietuvių veteranų, nes abiejų karų veteranų yra daug tūkstančių.

"Abiejų karų veteranai, pasitarkite ir, kur yra galimybių, suorganizuokite American Legion vien iš lietuvių susidedančius postus, kuriuos galima pavadintti ir pasižymėjusių lietuvių vardais. Turint tokius postus, lietuviai galėtų geriau stovėti visame kame. Be kita ko, jie galėtų tarti savo stiprų žodį ir už skriaudžiamą Lietuvą."

Europos Lietuviams Dar Reikia Daug Pagalbos

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius, kaip buvo pranešta pereitame BALF biuletenyje, balandžio mėnesio pabaigoje nuvyko į Italiją, tęsdamas savo kelionę tiriant lietuvių tremtinių padėtį.

Po pasitarimų su lietuvių komitetais, valdžios įstaigomis ir kitų valstybių šalpos organizacijų atstovais, kun. dr. Koncius buvo priimtas specialėje Popiežiaus Pijaus XII audiencijoje, kurioje jis laimino lietuvių šalpos darbą ir jį dirbančius. Vėliau, tikslu šalpos darbą ir veiklą pagyvinti ne tik Amerikoje, bet ir užsienyje, kun. dr. Koncius pakvietė Jungt. Amerikos Valstybių prezidento Ambasadorių prie Šv. Sosto p. Myron Taylor būti BALF'o Garbės Pirmininku Italijoje. Ambasadorius BALF pirmininko kvietimą maloniai priėmė.

Baigęs savo darbą Italijoje, kun. dr. Koncius grįžo į Vokietiją ir ten, galutinai baigęs tyrinėjimus ir susipažinimus su tremtinių reikalais, toliau vyko į Austriją, Šveicariją ir kitur. Kada grįš į Jungtines Valstybes, dar nežinia, bet reikalu Europoje, anot pirmininko, yra labai daug ir jie turi būti atlikti vietoje.

Iš BALF pirmininko pranešimų matyti, kad šiuo metu pagrindiniai lietuvių tremtinių reikalingumai yra: MAISTAS; jo neatidėliojant reikia lietuviams Italijoje, Prancūzijoje, Austrijoje ir Vokietijoje.—Maisto,—sako BALF pirmininkas,—reikia nemažai, ir visko, daugiausia riebalų ir maisto turtingo vitaminais. Iš to maisto pienas yra būtiniausias, ypač kūdikiams ir mažiems vaikams, kurie, nežiūrint visų ligšiolinių pastangų, daugiausia nuo vitaminuoto maisto trūkumo serga ir daugelis jų miršta. Mirtingumas ypač didelis kūdikių tarpe.

Sekančioji problema yra DRABUŽIAI, ypač kūdikiams, vaikams ir vyrams. Reikia įvairių vystyklų mažiesiems (layettes); vaikams: kojinių, batų ir įvairių drabužių, taip pat žaislų.

Mokykloms vis dar reikia daugiau mokyklų reikmenų, taip pat įvairių reikmenų aukštesnėms mokykloms ir Baltijos universitetui. Ypač pasigendama angliškai lietuviškų žodynų ir žemėlapių, tinkamų mokykloms.

Drabužių suaugusiems taip pat reikia. Nors jų daug jau surinkta ir nusiųsta, bet vis dar toli gražu nepakanka aprūpinti visus reikalingais drabužiais. Jau dabar reikėtų pradėti naują drabužių rinkliavą, kurios naują vajų B. A. L. F. vadovybė skelbia per *tris mėnesius—birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.*

Lietuvių stovykloms Vokietijoje ypač reikalingi visoki įrankiai, kaip maži rankiniai piūklai, plaktukai, vinys, kaltai, medžio drožinėjimo įrankiai ir tt. Žmonės stovyklose, negalėdami niekur uždirbti, galėtų įvairiais būdais pasidaryti vieną kitą centą pragyvenimui, bet, deja, nors kai kurios medžiagos turi, bet neturi įrankių. Toki įrankiai būtų jiems labai didelė pagalba.

Išvietintas lietuvių jaunimas Europoje, laiškais ir žodžiu prašė kun. dr. Konciaus atsišaukti į Amerikos lietuvių visuomenę ir prašyti jos aukoti įvairių sporto ir mankštos įrankių, ypač sviedinių (socer balls ir basket balls).

Šia proga Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vadovybė prašo visų BALF skyrių, kooperuojančių organizacijų ir visos Amerikos lietuvių visuomenės ir toliau nuoširdžiai vykdyti lietuvių šalpos darbą ir tuo pagelbėti tiems lietuviams, kurie patys sau negali pasigelbėti.

BALF-tas.

LIETUVAI BRUKA AZIJATIŠKĄ KULTŪRĄ

"Sandara" rašo:

"Keli asmenys, kuriems pasisekė pasprukti iš Lietuvos, pasakoja, jog to krašto miestai ir miestukai įgyja aziatiškos išvaizdos. Atgabenti kirkizai, totoriai, kalmukai su savo šeimomis apsigyvena aikštėse, išsitiesdami palapines. Maistą verda atviram ore—parkuose ir gatvėse. Užsilikusius lietuvius apiplėšia, atimdami drabužius ir čeverykus. Tarybinė valdžia nedraudžia tiems aziatams sauvaliauti, nes nori, kad jie čia apsiprastų ir kolonizuotų Lietuvą."

Vasario 10 d. suėjo 60 metų, kaip Amerikoje išėjo pirmas numeris "Vienybės Lietuvninkų".

Vasario 19 d. suėjo 85 metai, kaip rusų caro buvo paskelbtas baudžiavos panaikinimo manifestas.

PROFESORIUS DR. K. PAKŠTAS APIE TARPTAUTINĘ PADĖĮ IR APIE LIETUVIŲ REIKALUS

Politikų žlibumas pavertė Europą barbariškos diktatūros kolonija.—Kelias į laisvę bus sunkus ir kruvinas.—Per dešimtį metų Rusija naikins kraštus pakeliui į Vokietiją.—Naujo karo pavojus.—Hitlerio kūnas mirė, o dvasia įsikūnijo Stalino gelmėse.—Badas Europai garantuotas gal 25 metams.—"Girk Staliną kuo labiausia, o bėk nuo jo kuo toliausia."

Lietuviai galime pasidžiaugti turėdami įžymų politinės geografijos specialistą prof. K. Pakštą. Šiuo metu profesorius gyvena Santa Monica, Calif. Jausdami, kad šiuo momentu visiems būtų įdomu išgirsti jo nuomonė svarbiaisiais tarptautiniais, o taipgi ir Lietuvą liečiančiais klausimais, patiekėme jam eilę paklausimų, į kuriuos atsiųstuosius atsakymus čia paduodame žodis žodin, tik pridėdami antraštėles.

Dr. J. P.

— Kokios perspektyvos dėl Lietuvos nepriklausomybės?

— Kunigas daktaras buvote didžiausio ir įtakingiausio Lietuvos politinio dienraščio redaktorius ir šituo spirginančiu ir tragišku klausimu nusimanote nemažiau už mane. Tik gal kartais mes ne visi vienodai virškiname pasaulio įvykius. Todėl gal verta pasidalinti su politiniais samprotavimais.

Kaip matome, buvo du karai 1939-1945 m.: Europoje ir Azijoj. Taipgi matome, kad demokratijos karą beveik pilnai laimėjo Azijoje, tačiau beveik pilnai pralaimėjo Europoje. Tebeina karas dėl turtingos Mandžūrijos likimo ir varžytinės dėl Korėjos. Mes dar nežinom kam šios dvi šalys atiteks: demokratijai ar diktatūrai. Betgi į pietus nuo 38-tos paralelės jau visur dvelkia demokratiniai vėjai: Kinijoj, Japonijoj, Filipinuose, britų ir olandų Indijose. Ir jie gaivina arti bilijono žmonių geltonosios ir rusvosios rasės. Šioje zonoje, kuri apima beveik pusę visos žmonijos, po šio karo jau taikomas Atlanto Čarteris, čia bus daugiau laisvės, pažangos ir kultūros, ogi ateity padaugės ir duonos. Taigi šis karas atnešė gražesnę ateitį Azijos tautoms. Jos per kiek laiko labai sustiprės. O su galybe kartais gerai auga ir kiti apetitai. Tamsesnės odos pusė žmonijos gali pasekti baltųjų karingumu. Tuomet baltiesiems ateis labai liūdnos valandos visuose kontinentuose, ogi ypač Australijoj ir Amerikoje, nes jos dar mažai apgyventos.

O štai Europos valstybės, kuriose išnyko ar jau baigia nykti daugiau negu keturios laisvės: Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Austrija, Rumunija, Jugoslavija, Bulgarija ir beveik pusė Vokietijos. Rodos, sovietinimo procesas lėtesniu žingsniu eina Suomijoj ir Čekoslovakijoj. Tai tuzinas kraštų, kuriuose gyvena 145 milijonai žmonių. Šios zonos prekyba siekdavo normaliai arti penkių bilijonų dolerių, taigi žymiai daugiau, negu visos Lotinų Amerikos arba visos Azijos. Karo vadovų ir politikų smulkumas ir žlibumas pavertė Europą, patį jos centrą, barbariškos diktatūros kolonija.

Nubaudė Ne Priešus, o Mažuosius Draugus

Tokiose aplinkybėse nelengva kalbėti apie mažų pavergtų tautų laisvės perspektyvas. Viena aišku, kad stoka tvirtų protų pas šių laikų valstybės vyrus padėjo visai tikrus pamatus naujam pasauliniam karui. Demokratijos nusprendė nubausti savo mažuosius draugus, bet ne didžiuosius savo priešus. Juk Japonija ir Vokietija vis dėlto mažiau prarado, negu Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija, Jugoslavija ir k. Ir prisimena man poeto Nekrasovo ironiški žodžiai apie didžiųjų vagių pasilinksminimą nubaudžiant mažuosius vagišius: *"Bičujut malenkich voryček dlia udovolstvija bolšich"* . . . "Plaka jie mažuosius vagilius didžiųjų vagių smagumui" . . .

Mažųjų tautų svarbiausioji mažoji klaida buvo, kad jos nesusijungė į vieną Centrinės Europos Federaciją iš kokių 120 milijonų gyventojų. Kelias į laisvę ir nepriklausomybę visų Centrinės Europos tautų bus labai sunkus ir kruvinas. Man rodos, kad daugelis prarado galvas ir dar neapmato savo nelaimės didumo, baisumo ir klaikumo. Ogi šių laikų tragedija yra tikrai apokalipsinio masto. Ją pridera svarstyti Vl. Solovjovo "Antikristo" prasmėje. Šis pranašingas veikalas, rodos, buvo verstas ir lietuviškai ir tilpo "Draugijoj" (apie 1907-1909 m.). Būt labai įdomų, jei kas turi jos komplektą, kad dabar perspausdintų "Antikristą". Bandyčiau ir savo komentarus pridėti.

Laisvės Kovų Programa

Kartą keli pažystami profesoriai čia Kalifornijoj mane klausia, ką aš manau: ar Hitleris tikrai miręs. Aš jiems pasakiau, kad Hitlerio kūnas tikrai mirė, bet jo dvasia, pagal Rytu inkarnacijos mokslą, įsikūnijo saugiai ir tvirtai Stalino gelmėse, ir tas gruzinas dabar jau kalba rusiškai stipriu vokišku akcentu. Vadinasi, Adolfo Hitlerio dvasia nei nemano dabar mirti: ji švenčia Maskvoje tikrąją pergalę, ji daug tvirčiau ir tobuliau įvykdė savo programą pavergti Centrinės Europos tuziną tautų ir išnaikinti jų krikščionišką ir liberališką civilizaciją. Taigi Hitleris karą tikrai laimėjo sovietiškos armijos ir *lend-lease* pagalba. Jo destrukcija valdo patį vidurį Europos su istorinėmis sostinėmis Vilnius, Varšuva, Praga, Budapestas, per kurias eina Centrinės Europos nugarkaulis. Jis valdo tas tautas, iš kurių Europa galėjo tikėtis netolimoje ateity didžiausios šviesos, naujų idėjų ir atgimimo.

Britanijoj pradėjo organizuotis Centrinės Europos federaliniai klubai. Manau, kad jų turėtų daugiau įsisteigti įvairiose pasaulio šalyse. Kai visi 120 milijonų pavergtųjų, išniekintų ir nužmogintų sujungsime savo laisvės pastangas Vakarų Kultūrai gelbėti, tai mūsų nepriklausomybės perspektyvos įgaus naujos dinamiškos jėgos. Bet veikti reikia greit. Užmiršti mažųjų savitarpinių skriaudų pasėtą neapykantą, rasti bendruosius teisingumo principus, organizuotis, steigti bendrą biurą ir bendrą pavergtųjų žurnalą, ieškoti paramos krikščioniškoje ir humanistinėje visuomenės daly šioje garbingoje šaly ir kitur—tokia turėtų būti laisvės kovų bendroji programa. Jei veiksime visai pakrikai, chaotiškai—tai gal nei savų kraštų neišgelbėsime, o gal net visą Europą prarasime. O tai būtų tikros sutemos visų baltųjų kultūros visuose kontinentuose. Žuvus Europai, ogi mes esame jos pati širdis, palengva žus ir visa Vakarų civilizacija. Tad kovas už laisvą Lietuvą aš vadinu kovomis už laisvą Europą, Ameriką ir laisvą pasaulį. Tik susijungę laimėsime karą prieš didžiojo organizuoto melo karalystę.

— Ką esate patyręs besvarstydamas iš tėvynės išblokštų lietuvių kolonizacijos problemas?

— Šį klausimą atsakant pirmiausia pritinka patiekti definiciję dviejų skirtingų sąvokų: emigracija ir kolonizacija.

(Bus daugiau)

Kovo 1 d. suėjo 30 metų nuo pirmojo pasaulinio karo metu Berne (Šveicarijoje) įvykusios lietuvių konferencijos.

DR. ANTANAS G. RAKAUSKAS ĮŠVENTINAMAS KUNIGU

KUN. A. G. RAKAUSKAS

1946 m. birželio mėn. 16 d. vysk. Hugh C. Boyle įšventina kunigu žinomą L. R. K. Federacijos ir L. R. K. Susivienymo veikėją daktarą Antaną Rakauską.

Kiek žinome, tai lietuvių tarpe toks įvykis yra pirmas. Ir nepaprastas įvykis, kai patyręs medicinos daktaras, įžymus veikėjas pasuka savo gyvenimo vairą iš kasdieniško pasauliečio į dvasiškio gyvenimą.

Kadangi dažnai iš įžymiųjų asmenų gyvenimo galime rasti daug ko pamokinančio jaunimui, noriu kiek plačiau aprašyti daktaro Antano Rakausko mokslo dienas ir veikimo laikotarpį.

Jis gimė 1895 m. lapkričio 17 d. Lietuvoje, Šakių apskrityje, Kudirkos Naumiesčio parapijoje, Liepalotų kaime. Tėveliai Jurgis ir Petronelė Matijošaitytė buvo ūkininkai. 1900 m. jie nusipirko 70 margų ūkį Suodžių kaime, kur jam teko gyventi apie 12 metų. Taigi jo kūdikystės dienos praleistos gražiajame Lietuvos kaime. Jaunutis, vos šeštus metus eidamas pradėjo mokytis pas kaimo "daraktorių" ir nuo 1901 m. jau pradėjo skaityti maldaknygę.

Nuo 1905 m. lankė Kudirkos Naumiesčio dviklasę mokyklą, baigė ją 1910 m.

Kelionė Amerikon

Jaunučio Antano svajinga siela nerimo baigus apylinkės mokyklą. Jis svajojo apie kunigystės, daktarystės ar mokytojo pašaukimus. Bet Lietuvoj tai pasiekti buvo sunku, nes kaimiečio sūnui įstoti į aukštesnes mokyklas kelias buvo beveik užkirstas, o jei kas ir įstodavo, tai tekdavo pernešti sunkią lenkinimo ir rusinimo naštą. Antanas svajoja apie Amerikos laisvą kraštą, kur jo broliukas jau gyveno. 1913 m. birželio 24 d. palieka savo mylimą tėviškę, tėvelius ir atvyksta į Ameriką. Keletą metų padirbėjęs ir pramokęs anglų kalbos pradeda studijuoti. 1916 m. įstoja į Valparaiso aukštesniąją mokyklą, kurią baigė 1921 metais. Karo metu, 1918 m. dar lankė Šv. Tomo militarę akademiją, St. Paul, Minn.

Siekia Mokslo Viršūnių

Dr. A. Rakauskas, baigęs aukšt. mokyklą, tuo dar nesitenkina, ryžtasi siekti mokslo viršūnių. Matydamas trūkumą lietuvių daktarų, ir norėdamas patarnauti lietuvių visuomenei, jis pasirenka studijuoti mediciną.

1924 m. įstoja į Northwestern universitetą Chicagoje. Northwestern universitetas buvo ir dabar yra vienas iš žymiausių Amerikos universitetų. 1929 m. gauna B. M. (Medicinos Bakalaurato) mokslo laipsnį. Vienerius metus ištarnauja internatą Švento Pranciškaus ligoninėje, Evanston, Ill., ir 1930 m. kovo 25 d. gauna M. D.—Medicinos Daktaro laipsnį. Nuo 1930 m. birželio 21 d., išlaikęs Illinois valstybinius egzaminus, pradeda eiti Chicagoje sunkias ir atsakingas gydytojo chirurgo pareigas.

Spaudos Darbas

Studijas dr. Rakauskas pertraukė kelis kartus, tais laikotarpiais, kurie sudaro beveik ketverius metus, jis pasišventė lietuvių kultūriniam darbui, dirbo spaudos ir organizacinį darbą. 1919 m. buvo "Lietuvos" dienraščio, ėjusio Chicagoje redaktoriaus padėjėju. Vėliau buvo dienraščio "Draugo" vieno puslapio redaktoriumi. 1921-22 m. redagavo "Tėvynės Balsą", tuomet ėjusį Wilkes-Barre, Pa.

Spaudos darbą A. Rakauskas labai mėgo. Jis rašė į "Moksleivį", "Giedrą", "Draugą", "Lietuvą", "Tėvynės Balsą", "Vytį", "Darbininką", "Garsą" ir k. Keliolika metų vedė Sveikatos skyrius "Drauge" ir "Garse", kuriuose stengėsi kuo plačiausia išaiškinti sveikatos klausimus ir tuo nevienam lietuviui padėjo išvengti ligų.

Organizacinis Veikimas

Daugiausia dr. A. Rakauskas savo brangaus profesinio laiko pašventė lietuvių katalikų organizaciniam veikimui. Dar tik atvažiavęs į Ameriką, 1914 m., įstojo į Lietuvos Vyčių Sąjungą, o studijuodamas, 1916 m. priklausė prie Kat. Moksleivių organizacijos,—abiejose teko būti valdybose.

1933 m. ALRK Federacijos kongresas Chicagoje išrinko dr. A. Rakauską Federacijos centro pirmininku. Tas garbingas ir atsakingas pareigas jis ėjo iki 1940 metų.

1934 m. suorganizavo lietuvius katalikus daktarus ir buvo tos organizacijos pirmininku.

1937 m. ALRK Moterų Sąjungos centro valdyba pakvietė dr. A. Rakauską eiti tos sąjungos vyriausiojo daktaro kvotėjo pareigas.

1938 m. gegužės 9-12 d. L. R. K. S. A. seimas Pittsburgh, Pa., dr A. Rakauską išrinko vyriausiu Susivienymo daktaru kvotėju; 1940 m. 52 seimas, Worcester, Mass., 1942 m. seimas Hartford, Conn., ir 1944 m. seimas Scranton, Pa., perrinko toms pačioms pareigoms. Tuo būdu, jis Susiv. daktaru kvotėju išbuvo 8 metus.

Nuo pat mokslo baigimo metų (1930) iki 1940 m. birželio vidurio dr. Rakauskas buvo Šv. Kryžiaus lietuvių ligoninės daktarų štabo nariu. Visam daktarų štabui ir ligoninės personalui dr. Rakauskas paliko gražų darbštumo, nuoširdumo ir religingumo pavyzdį.

Redaguodamas "Tėvynės Balsą", dr. A. Rakauskas susipažino su Naujosios Anglijos dainininke Elena Narinkaite, gimusia Dusmenyse, Onuškio valsčiuje, Lietuvoje. Ji tuomet buvo laikraščio leidėjų pakviesta iš Boston, Mass. koncertan į Wilkes-Barre, Penna. Tų pačių metų rudenį Antanas ir Elena Visagalio Dievo akivaizdoje prisiekė mylėti vienas kitą amžinai. Per metų eilę abiejų pastangomis Chicagoj, Ciceroj ir kitur suruošta daug gražių koncertų, iš kurių Elenos Rakauskienės skambias daineles dar ir šiandien žmonės atsimena.

Skaidrio šeimyninio gyvenimo laime daktarui Dievo Apvaizdos neilgai buvo lemta džiaugtis. Pačiame jaunystės sūkury ištiko skaudi tragedija, 1938 m. spalių 17 d. Visagalis pašaukė Eleną savo pasaulin. Su paskutine užžertų ant jos karsto žemių sauja daktaro A. Rakausko sielą prislėgė gilus liūdesys. Nuo tos dienos jis dar giliau pasinėrė misticizmo bangose, pradėjo kasdien maitintis Amžinąja Duona—Šv. Komunija ir maldomis bažnyčioje, ligoninės koplytėlėje, prie Elenutės kapo ir namuose.

Kunigystės Pašaukimas

Dar yra lietuvių, kurie nesupranta, kad priėmę Moterystės Sakramentą, jei nėra kliūčių, gali priimti ir Kunigystės Sakramentą. Kai žmona miršta, vyras turi galimumą stoti į vienuolyną ar mokytis į kunigus. Būna atsitikimų, kad į tą patį vienuolyną įstoja ir tėvas ir sūnus, arba motina su dukterimis.

Jis filosofijos kursą plačiau studijavo Niagaros universitete, N. Y.—Seminary of Our Lady of Angels, į kurią įstojo 1942 m. vasario 2 d. Šią seminariją lankė iki 1944 m. sausio 6 d. ir baigė pilną filosofijos kursą ir pusmetį teologijos. Seminarijai vadovauja Tėvai Vincentiečiai.

Kai vyskupas Hugh C. Boyle priėmė auklėtiniu, dr. A. Rakauską perkėlė arčiau savęs į St. Vincent Seminary, Latrobe, Pa., kuriai vadovauja Tėvai Benediktinai. Čia Antanas nuo sausio 7 d., 1944 ikį gegužės 31 d., 1946 studijavo teologijos kursą. Tonsurą gavo spalių 27 d. ir keturis mažuosius šventinimus spalių 28 ir 29 d. d., 1944.

Subdiakonu buvo įšventintas 1945 m. lapkričio 4 d.

1946 m. kovo 17 d. dr. A. Rakauskas priėmė diakonato šventinimus, o 1946 m. birželio 16 d. bus įšventintas kunigu.

Kun. dr. Antano Rakausko primicijos įvyks birželio 23 d., 1946, Gimimo Panelės Švč. bažnyčioje, Chicago, Ill., Marquette Parko lietuvių kolonijoje, kur Antanas gana ilgą laiką gydytojavo ir veikė lietuvių organizacijose.

A. Sk.

LABAI NAUDINGA KNYGA—

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI

Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00. Užsisakant knygą, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite žemiau paduotą kuponą, prisiųskite su $4.00 "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa., ir tuojau gausite "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" knygą.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siunomi siunčiu $4.00 ir prašau prisiųsti "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" KNYGĄ.

Vardas .....

Adresas .....

PIETŲ AMERIKOJE DAUG SIMPATIJŲ LIETUVAI

Buenos Aires (LAIC) .— Argentinos dienraštis "El Pueblo", žinomas dideliu palankumu Lietuvai, įsidėjo savo bendradarbio Verax šešių straipsnių studiją apie Europos likimą. Autorius suminė daug faktų apie agresingo komunizmo siaubą įvairiose Europos šalyse, ypač Lietuvoje. Savo vykusiomis pastabomis redakcija atkreipė į šiuos straipsnius skaitytojų ypatingą dėmesį.

Lenkų grupės Buenos Aires ispanų kalba leidžiamas biuletenis vieną savo numerį paskyrė Baltijos valstybėms. Prie straipsnio apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos tarptautinę reikšmę, pridėta Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje deklaracija, ištraukos iš dr. A. Bilmanio veikalų ir palanki knygos "Lituania entre fuezo cruzado" recenzija.

LIETUVIŲ DOMININKONŲ LIKIMAS

New York (LAIC).—Iš Europos gauta žinių apie tėvus dominikonus: daugeliui amerikiečių pažįstamas Bonaventūra Paulukas esąs Walberge, Albertas Rutkauskas ir Tomas Žiūraitis randasi išvietintų lietuvių tarpe. Neturima tikrų žinių apie T. Dominiką Grigaitį. Spėjama, jis gali but likęs Lietuvoje.

GEGUTĖ IR MOTUTE

Gražaus pavasario vakarą žaliame sode
Kukavo liūdnai gražioji raiboji gegutė,
O samanotos bakužės seklyčios palangėj
Dejavo ir verkė griaudžiai senoji motutė.

Gegutė-sesele, ko taip širdgėlingai kukuoji,
Kas ardo tavo širdelės ir laisvės ramybę,
Juk, rodos, nestinga tau saulės, maisto, pastogės,
O geraširdžiai lietuviai tau prietelingi girioj ir sode?!!

Nors laisvės, maisto, balselio ir pastogės girių
Man nepažįstančio tikrai geroji Dievo Apvaizda,
Bet štai atsirioglinę iš Sibiro nekviesti burliokai
Iškirto sodus-girias, išdraskė lizdus, išgaudė paukštelius . . .

Motutę sengalvėle, o kam gi tu taip dejuoji:
Ar liūdi savo jaunystės dienelių, ar kad tavo
Senatvės sunkioji našta prislėgė jau pečius
Ir raukšlėmis veidą, o geltonas kasas sidabru padabino?!

Oi ne, visai ne! Man negaila nė rūtų vainiko,
Nė jaunystės dienų, tik man gaila labai to visko,
Kas dedas šiandien nuo amžių negėrdėto Tėvynėj brangioj,
Kadaise milžinų žemėj, garsioj-laisvoj Lietuvoj.

Štai įsibrovė neprašyti žiaurieji ruskiai-kacapai
Iš už Uralo, Sibiro kalnų, laukinių tyrlaukių,
Pamynė po kojų viską sumaišė su juoda žeme,
Kas buvo per amžius lietuvio širdžiai, sielai meilu ir brangu.

Jie atėmė laisvę mums, kaip paukšteliui girios,
Jie Dievą išvarė iš kaimo seklyčių ir visos Lietuvos,
Jie suardė sodžius derlingus ir miestus puošnius,
Jie sudraskė šeimas, įsteigdami didžius valkatų būrius.

Ve, mano vienas sūnelis tolimoje Amerikoj,
Kitas gi su šeima išvežtas bado mirčiai į Sibirą,
Tretysis, begelbėtint gyvybę, Vokietijon atsidūrė,
O vienturtę dukrelę žiaurūs komisarai pasigrobė . . .

Neverkite jūs abi, Lietuvos girių ir kaimų šeimininkės,
Jūsų širdgėlos bylą jau svarsto kruopščiai Apvaizda danguje:
Ji atšeldins sodus-girias, atstatys sodžius, miestus,
Išvarys iš Tėvynės neprašytus svečius—mūsų krašto priešus.

Atstatys dar gražiau sugriautas bažnyčias, paveiksluotas seklyčias,
Juk Marija Aušros Vartuos, Šv. Kazimieras Vilniuje—budi nuolatos....
O vėliau sugrąžins jūsų abiejų išsklaidytus pasauly vaikus,
Ir **neužilgo** bus vėl džiugi amžinai ir laisva NEMARI LIETUVA!!!

LIETUVOS BALTASIS VYTIS

Birželio 13 d., 1946 m.

KLAIPĖDOS UOSTO BLIOFAS

New York (LAIC).—Neseniai buvome trumpai pranešę, kad sovietai giriasi Klaipėdos uostą padarysią "vienu didžiausių Sovietų Rusijos uostų". Maskvos radio dargi nurodė ir projektuojamo didinimo mastelį—*4,200,000 metinės praleidžiamos galės tonų (talpumo).*

Šis pranešimas vertas rimtesnio nagrinėjimo. Pradėsime nuo to, kad uostų reikšmės obalsiai Maskvos politikoje nėra naujas reiškinys. Gerai atsimenam Maskvos verkšlenimą dėl "prarastų" Baltijos uostų ir jos sukeltą triukšmą aplink Leningrado (Petrapilio) uostą, kurio talpumas pokariniais laikais, tarp kitko, buvo padidintas iki 12,000,000 metinių tonų.

Nepriklausomai Suomijai, Estijai, Latvijai ir Lietuvai 1918 metais atsistačius, išimtinoje Rusijos dispozicijoje liko Leningrado uostas. Maskvos ekonomistų buvo manyta, kad Rusijos prekybai atsigriebus, Leningrado uostas turės pakelti visą "Baltijos baro" prieškarinę užsienio prekybą (1913 metais ji siekė 13½ milijonų tonų). Tikrovėje, Maskvos optimistų buvo skaudžiai apsirikta: *Sovietų Rusijos užsieninė prekyba į prieškarinį tonažą ne tik kad negryžo, bet ir jos kvalitatyvis pobūdis iš pagrindų pasikeitė.*

1939 metų skaitmenis nagrinėjant, matysime, kad "Baltijos baro" užsieninės prekybos tonažas tesiekė vos 4,600,000, ir tai imant viską kartu, tiek Leningrado uostą, tiek tranzitą per Suomiją, Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Pačiam Leningrado uostui tais metais atiteko pakelti apie *4 su ketvirtdaliu milijonai tonų.* Praktiškai tas reiškė, kad veik *du trečdaliai Leningrado uosto praleidžiamos galės liko neišnaudota.*

Savaimi suprantama, liko neišnaudoti ir kitų Baltijos jūros uostų galimumai, kurių įrengimus nepriklausomos Baltijos valstybės labai noriai ir neveržomai rusams buvo pasiūlę. Rusai stačiai neturėjo ko vežtil Šiame rusų ekonomikos "Baltijos baro" skurde buvo kaltos dvi priežastys: *vis didėjanti Juodosios Jūros uostinės armatūros reikšmė ir rusų eksporto-importo pasikeitęs kvalitatyvis pobūdis.*

Pav. 1935 metų statistiniuose duomenis vartant, pastebėsime, kad *pusė visos* rusų užsieninės prekybos ėjo per Juodąją Jūrą ir tik *vienas ketvirtdalis* per Baltijos jūrą. Pasikeitė ir prekių rūšis: dėka centralizuotam krašto ekonomikos pobūdžiui ir jo naujam orientavimui (3 iš eilės piatilietkos), Sovietų Rusija pradėjo vis daugiau ir daugiau eksportuoti *mineralines žaliavas*, importuodama vis daugiau *pramonės fabrikatų ir pusiau fabrikatų*, t. y., reikmenų, kurie yra surišti su Juodosios jūros pramonišku hinterlandu (ne Baltijos!). Eksportuojamų produktų tonaže vyraujančią vietą užėmė tokie produktai, kaip naturalė nafta, metalų rūdos, medvilnė, ir tt.

Šios rūšies žaliavos 1937 metų sovietų eksporte sudarė arti 60% viso eksportuojamo tonažo.

Leningrado uostu daugiausia teėjo *neapdirbtas ar pusiau apdirbtas miškas.* Ir tai vis mažėjančiu tempu, nes dėl transporto artymumo, sovietų "Liestorg" vis intensyviau pradėjo naudoti *šiaurinius uostus* (Murmanską, Archangelską ir tt.) Leningrado uostas pradėjo apmirti . . .

Viską kartu paėmus, ir turint galvoje dabartinę Sovietų Rusijos ekonominę pakraipą, galime neabejoti, kad *Juodosios jūros uostai ateityje Rusijai turės dar didesnės reikšmės. Tuo pačiu, Baltijos jūros uostų svarbumas automatiškai menkės.*

Taigi, kokiems galams Maskva giriasi užsimojo plėsti Klaipėdos uostą?

Atsakymas aiškus: *jausdami, kad užgrobtą Pabaltį netrukus ir vėl teks grąžinti jo teisėtiems savininkams (estams, latviams ir lietuviams), Maskva leidžiasi į visokios rūšies manevravimą, kad tik vakarų demokratijas įtikinus Baltijos uostų Sovietų Rusijai gyvybinėje reikšmėje.*

Panašiai kaip 1940 metais, ir vėl Sovietų Rusija savo manevravimą pradėjo nuo Lietuvos, nuo Klaipėdos. Mat, Lietuva "užsigarantavus" izoliuota *Latvija su Estija savaimi atitenka rusams . . .*

Nes yra aišku ir kūdikiui: *turint neišnaudotus Leningrado uosto įrengimus, negi gali nuskurusi Sovietų Rusija leistis į naujas kapitalines investicijas Klaipėdos uoste?* Be to, ir Maskvos radio mušimas, girdi, Klaipėdos uostas bus paverstas "vienu iš didžiausių Sovietų Rusijos uostų" parodo sovietų skelbimo blofinį pobūdį. Net pažadą įvykdžius, t. y. uosto pajėgumą iki 4,200,000 tonų tikrai padidinus, jis vis vien bus dviem trečdaliais mažesnis nei Leningrado uostas.

Tuo tarpu, 1935 metais (skaitant importuotas, eksportuotas ir tranzitines prekes) Nepriklausomos Lietuvos praplėstas ir patobulintas Klaipėdos uostas suvirškino 1,600,000 tonų!

Ir tai tikrų, ne blofinių tonų!

JUNE 30

Didi Diena Armijos Vyrams!

JEIGU JŪS esate paleistas iš Armijos—jei turėjote laipsnį ir norite jį išlaikyti—jei jūs turite užlaikytinus gimines—tai **veikite dabar** . . . Birželio 30, 1946 m., yra paskutinė diena, kurią jūs galite įstoti į Reguliarę Armiją ir dar gauti dvi naudingas p r o g a s . . . **išlaikyti senąjį savo laipsnį ir šeimai užlaikymo dalį.**

ĮSTOKITE DABAR ARČIAUSIOJ SAU J. V. ARMIJOS REKRUTAVIMO STOTY

U. S. ARMY RECRUITING STATION
Wilkes-Barre, Pa.

Primokėjimai užlaikytiniems jūsų šeimos nariams bus tęsiami per visą jūsų tarnybos laiką **tiktai** jeigu jūs įstosite į Reguliarę Armiją pirm Liepos 1, 1946 m.

Jeigu jūs esate paleisti iš Armijos ir norite vėl įstoti su senuoju savo laipsniu, jūs turite įstoti 90 dienų eigoje nuo jūsų paleidimo. Ir pirm Liepos 1, 1946. Apmąstykite. Veikite dabar.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS FINE PROFESSION NOW!

NUMATOMA BALTIJOS DRAUGŲ KONFERENCIJA

New York (LAIC).—Gegužės 14 d. McAlpin viešbuty įvykusiame metiniame Baltijos Amerikos Draugijos susirinkime nutarta spalių 12 d. sukviesti Baltijos Amerikos Draugijų ir Baltijos tautų draugų konferenciją. Šaukimo komisiją sudaro pp. Robert J. Caldwell, adv. K. Jurgėla, adv. Stepas Briedis, Mildred Grube, Richard Hormanson, Johannos Markus ir Juri Kukopuu.

Ši Draugija buvo suorganizuota dvidešimt penki metai atgal (1921). Iniciatoriai buvo kongresmanas R. J. Caldwell, Henry Hoddard Loach, Mathilda Sponco, William J. Schieffelin, senatorius William King, kongresmanas William C. Chandler, prof. Stephen Duggan, prof. Hamilton Holt, John Finley, britų parlamento narys Alfred C. Bosson, dr. Robert P. Montgomery, prof. Peter Speek, ir kiti. Iš lietuvių inkorporatoriais buvo kun. dr. Jonas Jakaitis, dr. Julius J. Bielskis, Petras Wilmont ir kiti.

Draugija daug prisidėjo prie Baltijos valstybių de jure pripažinimui laimėti. Pripažinimo dieną Draugija buvo inkorporuota (1922 m. liepos 28 d.) ir pradėjo leisti Baltic Bulletin. Po poros metų draugijos veikla kiek nusilpo. 1934 m. vadovavimą perėmė daugumoje lietuvių, latvių ir estų kilmės amerikiečiai.

Spalių 12 d. Konferencijos proga numatoma suruošti koncertą, balių, spaudos konferenciją, radio valandą ir pan. Be to, nutarta dalyvauti Women's International Exposition lapkričio 4-11 dd. New Yorke, surengiant bendrą baltiečių liaudies meno kambarį. Komisiją sudaro p-lė M. Kižytė, Mrs. Mathilda Grube ir p-lė Berg.

Draugija užsiprenumeravo Stockholme leidžiamą Baltic Review. Be to, nariai suaukojo $24. apmokėti žurnalo siuntinėjimą į rinktinius knygynus.

Naują valdybą sudaro: pirm. adv. Briedis, vice pirm. Karlis Kiwul ir Juri Kukopuu, sekr.-ižd. Mildred Grube, reikalų vedėjas adv. K. Jurgėla ir korespondentas Jonas Valaitis.

ATVYKO LIETUVOS JŪRŲ KARININKAS

Chicago, Ill. (LAIC).—Čia iš Prancūzijos atvyko lietuvis jūrų karininkas Juozas Vardauskas. Savu laiku jisai mokėsi užsienyje vienoje jūrininkystės mokykloje ir ją baigė karininko laipsniu. Lietuvą sovietams okupavus, kurį laiką tarnavo Prancūzijos laivyne, gi vėliau dirbo Prancūzijos pogrindyje, padėdamas partizanams nusikratyti vokiškojo jungo. Vardauskas, dar jaunas vyras, pasakoja, kad Prancūzijoje drauge su juo pogrindyje tarnavo lietuvis, klaipėdietis Vytautas Andžejauskas, kurį vokiečiai sugavo ir uždarė Bukenvaldo stovykloje. Tikrų žinių apie jo likimą Vardauskui taip ir nepavyko gauti.

Bielgradas.—Birželio 9-tą Maskvos pastatyto Jugoslavijos diktatoriaus teismas pradėjo teist četnikų vadą generolą Mihailovičių ir kitus 23 jo bendradarbius.

Kramtyk skanią gumą vidurių liuosavimui kuomet

NEVEIKIA VIDURIAI

Galvą skauda? Aitrumas? Kankiniesi vidurių užkietėjimu? Kramtyk Feen-a-mint apsaldintą kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turįs tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite Feen-a-mint apsaldintą kramtomą gumą. Antrytojaus jausitės kaip milijonas!

10¢

KATEKIZMAS

ANGLU IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 218 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 G Street, So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėj.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po 9 val. Mišių parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų Šv. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 42-ros kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną Lietuvių Klubo name, Wyoming Ave.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną bažnytinėj svetainėj po pirmų mišių.

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa. — 126 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—158 kp. susirinkimas bus birželio 16-tą d. 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubo rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Malonėkite visi nariai sueiti.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną paprastoj vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 1 val. po pietų, Lamsargienės svetainėp, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp susirinkimas bus birželio 16 dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis. — 227 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną po sumos Šv. Ambraziejaus pobažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa. — 244 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų Simono Stoškūno namuose.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus birželio 16 dieną tuoj po sumos Atsimainymo Viešpaties parapijos svetainėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa.— 282 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

KORN KREST, Pa.—292 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną 2 val. po pietų.

SCRANTON, Penna.—300 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną tuojau po sumos pobažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus birželio 16 dieną pirmininko namuose, 43 State Street, Danbury, Conn.

"VAI LĖKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariausios liaudies dainos. *Kaina 75 centai.*

Užsisakant kreipkitės į *"GARSAS," P. O. Box 32 Wilkes*

SEKMINGAS MASS. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

LRKSA Massachsetts apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyko gegužės 26 dieną, Švento Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, Norwood, Mass.

Pirmiausia atstovai sustojo ir atkalbėjo maldą už buvusių apskrities valdybos narių a. a. K. A. Venciaus ir a. a. V. Jako vėles.

Į suvažiavimą atvyko atstovų iš kelių kuopų. Atstovai gyvai svarstė Susivienymo reikalus.

Pranas Razvadauskas, Lietuvos Vyčių centro pirmininkas, laikė paskaitą apie Susivienymo reikalus ir reikalingumą kiekvienam katalikui jaunuoliui ir jaunuolei priklausyti prie Katalikų Susivienymo, nes susivienymas netik suteikia pagalbą laike ligos ar pomirtinėmis, bet ir palaiko lietuvystę išeivijoje.

Paskaita tikrai buvo gera ir turininga. Tad atstovai p. P. Razvadauskui už tokią gražią paskaitą išreiškė nuoširdžią padėką atsistojimu.

Nutarta surengti kokį parengimą ir kviesti jaunimą į darbą. Į komisiją įėjo Pranas Razvadauskas, L. A. Drusinskas ir apskrities valdyba. Padaryta ir kiti svarbūs nutarimai. Sveikinimo kalbas pasakė "Darbininko" redaktoris A. F. Kneižys, Lietuvos Vyčių centro pirmininkas Pranas Razvadauskas, L. A. Drusinskas ir kiti.

Į apskrities valdybą išrinkti: pirmininkas V. J. Kudirka, vice pirmininkas S. Griganavičius, raštininkas L. A. Drusinskas, iždininkas J. Glineckis.

Valdyba ir atstovai pasižadėjo dirbti dėl Susivienymo gerovės, tik gaila, kad kai kurios Massachusetts (Naujos Anglijos) Susivienymo kuopos nedalyvauja ir nenori dalyvauti apskrities suvažiavimuose. Sako, mes ir be apskrities vieni galime veikti. Tiesa, galima veikti ir vieniems, bet kur yra dauguma ir vienybė, tai visuomet daugiau galima nuveikti. Tad manau, kad ateityje visos Naujos Anglijos Susivienymo kuopos dalyvaus apskrities suvažiavimuose. Kai mes visi organizuotai ir vieningai dirbsime, tai LRKSA susilauks Naujoje Anglijoje daugiau narių ir galėsime katalikišką jaunimą pritraukti prie Susivienymo.

Mūsų katalikų šventa pareiga tą padaryti. O tą galima padaryti, jei tik mes darbuosimės.

Žvalgas

Grand Rapids, Michigan

54-tos Kuopos Narių Dėmesiui

Gerb. nariai ir narės! Jūs skaitėte "Garse", kad kiekvienas narys-rė, kuris turi senus liudymus, raginamas persirašyti ant naujų. Todėl, kurie dar nepridavėte raštininkui K. Rinkui, 1345 Broadway Ave., savo senus liudymus, tai tuojau priduokite. Birželio 2-rą susirinkime jau persirašė 18 narių.

Perrašymo darbas yra didelis darbas, vienok kuopos sekretorius pasižada visiems nariams patarnauti.

Kuopos Valdyba

PITTSBURGH APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Įvyks birželio (June) 26 dieną, 12:30 valandą po paskutinių mišių Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Kuopos, malonėkite atsiųst atstovus, nes prieš seimą yra svarbių pasitarimų. Svarbu sužinot, kiek iš Pittsburgh apskrities delegatų bus seime, taip pat, kiek narių persirašo ant naujų polisų. Malonėkite gausingai dalyvauti suvažiavime.

J. B. Tamkevičius, pirm
J. Simkus, raštininkas

DELEGATŲ RINKIMAS LRKSA SEIMAN

55 SEIMAS ĮVYKS LIEPOS 22-25 DD., 1946, HOLLENDEN HOTEL, CLEVELAND, O.

Renkant kuopų delegatus į Seimą, reikia laikytis mūsų organizacijos konstitucijos straipsnio 6-to, kuris taip nurodo:

SEIMO SUDĖTIS

1. Seimas susidarys iš teisėtai išrinktų kuopose delegatų ir Pildomojo Komiteto narių.
2. Kiekviena Susivienymo kuopa, kuri Centro yra pripažinta geram stovy, turi teisę siųsti Seiman delegatą.
3. Kuopa turi teisę rinkti delegatą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.
4. Kiekvienas veiklus ir gero stovio narys, kuris yra išbuvęs metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau šešių mėnesių, turi teisės būti išrinktu delegatu į Seimą.
5. Delegatai ir alternatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime nevėliau 30 dienų ir neanksčiau 90 dienų prieš Susivienymo Seimą.
6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės savo duokles Susivienymo Centrui nevėliau 30 dienų prieš Seimą.
7. Jeigu po rinkimui delegatas atsisakytų ar negalėtų Seiman vykti, tai kuopa turi teisę į jo vietą siųsti alternatą, kuris rinkimų laiku gavo daugiausia balsų. Apie tokią atmainą turi būti pranešta Susivienymo Centrui.
8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turėt mandatą iš kuopos, kuri jį siunčia ir gali atstovauti tik savo kuopą, kurioj priklauso. Liudymas turi būti išrašytas duplikato formoj, pasirašytas kuopos pirmininko, raštininko, taip pat turi būt pridėta kuopos antspauda, siunčiant Centro Raštinėn delegatų narysttės stovio patikrinimui nevėliau 15 dienų prieš Seimą. Mandato originalą delegatas atsiveža su savim į Seimą.
9. Suspenduotų kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu.

Seimo pasisekimas ir jo gausingumas pareis nuo kuopų. Kuo daugiau kuopų Seime dalyvauja, tuo yra didesnis jo autoritetas, tuo labiau įjudinama Susivienymo veikimas. Nežiūrint, ar kuopos gausingos ar mažos, visoms lygiai turi rūpėti bendri organizacijos reikalai, visos turi būti Seime reprezentuojamos.

Tad prašau visas kuopas Seime dalyvauti.

LEONARDAS ŠIMUTIS.
LRKSA Prezidentas

Schenectady, New York

LRKSA 245-tos Kuopos Susirinkimas

Bus birželio 16 d. parapijos salėje, tuoj po sumos.

Prašome visų narių dalyvauti šiame susirinkime. Nesiųskite duoklių per kitus narius, nes nebus priimamos.

Turėsime daug žinių ir svarbių dalykų aptarti. *Valdyba*

PIRMOS APSKRITIES PRANEŠIMAS

LRKSA Pirmos Penna apskrities valdyba praneša kuopų valdyboms ir nariams, kad minėta apskritis yra nutarus apmokėt kelionės lėšas kuopų atstovams į būsimą seimą. Taigi, kuopos gyvuojančios šios apskrities ribose ir manančios siųsti savo atstovą į seimą, prašomos pranešti iš laiko, ne vėliau birželio 25 d.

Pranešimus adresuoti:

J. Žernauskas,
518 W. Pine Street,
Mahanoy City, Pa.

NETIKĖTA ANDRIAUS KAŠĖTOS MIRTIS

Danbury, Conn. — Gegužės 26 dieną pas švogerį Praną Žurinską į svečius buvo atvykęs Andrius Kašėta su žmona Marijona (po tėvais Žurinskaitė), jų duktė, žentas ir du anūkai, iš Yonkers, N. Y.

Po vakarienei Andrius Kašėta eidamas į antrą aukštą krito ant laiptų, o už poros valandų numirė Danbury ligoninėje.

Velionis buvo geras katalikas ir susipratęs lietuvis. Priklausė prie kapucinų parapijos.

Palaidotas gegužės 31-mą iš kapucinų bažnyčios Šv. Marijos kapinėse, Yonkers, N. Y. Jo karstą puošė daugybė gėlių ir mišių kortelių.

Liūdesy paliko žmoną, sūnus Alfonsą ir Andrių, dukteris Moniką ir Albiną. Vaikai išauklėti katalikiškoje dvasioje.

Te ilsis jo vėlė Viešpatyje, o jo šeimai pareiškiame giliausią užuojautą!

Pranas Žurinskas

NUMIRĖ MARIJONA MASILIŪNIENĖ

East Pittsburgh, Pa.—Gegužės 26 d. nelaiminga mirtis pakirto a. a. Marijoną Masiliūnienę, 58 metų amžiaus.

Palaidota gegužės 29 d. iš Braddocko lietuvių bažnyčios.

Šermenyse ir laidotuvėse dalyvavo daug draugų, pažystamų ir giminių. Bažnyčioje su pamaldomis patarnavo lietuvių parapijos klebonas kun. V. Abromaitis, kun. F. Plačėnas, kun. W. Kareckas. Iš bažnyčios velionė nulydėta į Šv. Juozapo kapines.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

Velionė priklausė prie lietuviškų parapijinių draugijų ir prie LRKSA 293 kuopos. Paliko nuliūdime vaikus—Albertą, Anelę ir Edvarduką, kuris lanko mokyklą. Šeimai visi siunčia gilią užuojautą! *J. Svečias*

LIETUVIŲ BŪKLĖ DANIJOJE

"Ar ilgai mes dar gyvensime stovyklose?—Kada galėsime pradėti savarankiškai gyventi?—Kun. J. Tadarauskas tarp Danijos lietuvių.

Lietuvių pabėgėlių skaičius Danijoje sumažėjo nuo 2,000 iki 1000 žmonių. Mat, pirmosiomis dienomis daugelis vokiečių ir šiaip žmonių, nežinančių savo tautybės, iš Klaipėdos krašto, buvo pasivadinę lietuviais. Dabar jiems pasirodė, kad jau nebepavojinga vadintis vokiečiais. Iš šio likusio skaičiaus gyvena 881 lietuvis vienoje, didelėje Nymindegabo stovykloje. Žmonėms pagriso šitoks gyvenimas, be tikro darbo ir be asmeniškos laisvės. "Kada galėsime pradėti savarankiškai gyventi?"—tai yra didelis troškimas visų mūsų pabėgėlių.

Didžiausioji pabėgėlių dalis yra katalikai, tačiau jų tarpe nėra nė vieno dvasiškio. Rekolekcijų proga buvo pas juos išvykęs daugiau kaip mėnesio laikui Švedijos lietuvių katalikų kapelionas J. Tadarauskas. Apie jo atsilankymą Danijoje šitaip rašo vienas tautietis:

"Vieną ūkanotą dieną atūžė Kopenhagos traukinys į Vardės miestą ir iš jo išlipo BALF'o atstovybės pirm. p. Natkevičius, atstovybės sekretorius p. Brakas ir kapelionas kun. J. Tadarauskas. Rytojaus dieną BALF'o atstovams išvažiavus atgal, kun. Tadarauskas liko darbuotis pabėgėlių tarpe. Jis tuojau ėmė burti jaunimą į kuopas, sportuoti, dainuoti, puošti kiemus ir barakus. Jis organizuoja futbolo rungtynes ir net pats teisėjauja. Jis visą laiką tarp jaunimo, tarp pabėgėlių. "Kaip aš prieisiu prie plačiųjų masių ir su jomis susiartinusiu, jeigu nedalyvausiu rungtynėse, repeticijose ir pašnekėsiuose," išsireiškė kapelionas. Kiekvienos dienos veikla prasidėdavo 9 val. su mišiomis ir baigdavosi vėlybą vakarą. Kun. Tadarauskas savo darbais dvasiškai ir patriotiškai sustiprino pabėgėlius Danijoje."

Sv.

PAREMKITE "GARSO" METINĘ PRAMOGĄ

DOVANŲ IŠLEIDIMAS BUS RUGPIŪČIO 18, 1946, ROCKY GLEN PARKE

Šių metų metinė "Garso" pramoga bus įdomesnė, nes yra paskirtos didesnės dovanos, negu kitais metais.

Dovanos yra tokios:

Pirma—U. S. Pergalės bonas 50 dolerių vertės.

Antra—Moteriškas paltas ir mufta.

Trečia — U. S. Pergalės bonas 25 dolerių vertės.

Ketvirta—U. S. ženklelių 10 dol. vertės.

Penkta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Šešta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Septinta—U. S. ženklelių 5 dol. vertės.

Dovanos laimėtojams bus išsiųstos be atidėliojimo.

"Garso" redakcija ir administracija kreipiasi į kuopų viršininkus, narius ir visus gerus lietuvius paremti laikraštį "Garsą" perkant dovanų išleidimo tikietus.

Nupirktų tikietų stubsus ir pinigus prašome priduoti be atidėliojimo. Kas gali daugiau pasidarbuoti parduodant tikietu—kreipkitės į "Garso" administraciją, kuri be atidėliojimo jus tikietais aprūpins.

ORGANIZUOTA NEAPYKANTA AMERIKOS PRAEITYJE

Amerikoje vėl pasirodė Ku Klux Klan ugniniai kryžiai ir baltais rūbais apsidengę žmonės. Tautoje, kur pirmoj vietoj stovi žmonių lygybės principai ir pilna tikybos laisvė, šitokios pusiau-politinės slaptos organizacijos visiškai nesuprantamas dalykas.

Šios šalies istorijos pradžioje pasirodė neapykantos apsireiškimai ir, nors kai kurie buvo gana rimti, bet paprastai amerikiečiai juos smerkė.

Pirma tokių slaptų politinių organizacijų buvo "Grand Council of the United States of North America", kurios pasekėjus vadino "Know Nothings". Pradžia neaiški, bet tikslai išdėstyti—kovoti svetimšalius ir katalikus. Jau 1854-55 turėjo daug sekėjų ir laimėjo kelis vietinius rinkimus keliose valstijose. Organizacija visuomet vengė vergijos klausimo ir gal todėl buvo gana sekminga. Bet jau 1856 m. organizacija visiškai susilpnėjo. "Know Nothings" prisidėjo prie republikonų partijos ir tą partiją beveik suskaldė. 1860 m. republikonų partija nusikratė "Know Nothings" ir savo programoj įdėjo pasmerkimą visų žygių prieš svetimšalius.

Abraham Lincoln, republikonų kandidatas, tais pat 1860 metais smerkė "Know Nothings". Jis sakė: "Kaipo tauta mes pripažystame, kad visi žmonės yra lygūs. Praktikoje visi žmonės lygūs, išskiriant negrus. Jeigu "Know Nothings" įgytų kontrolę, visi žmonės būtų lygūs, išskiriant negrus, svetimšalius ir katalikus."

Jeigu Lincolnas būtų gyvenęs kol galėjo dalykus sutvarkyti po civilio karo, gal Ku Klux Klan nebūtų pasirodęs pietuose.

Organizacija paėmė vardą nuo graikų žodžio "kuklos" (ratas). Klanas pasirodė Tennessee valstijoje 1866 m. trumpam laikui, kada pietų valstijų valdžią turėjo naujai išlaisvinti negrai ir balti žmonės, kurie rėmė konfederaciją. Nariai norėjo vėl įsteigti "baltą viršenybę" pietuose. Tada ugniniai kryžiai, balti rūbai, teroristiniai žygiai buvo pakreipti sulaiktyi negrus nuo balsavimo. Galutinai federalės valdžios militarinės jėgos disorganizavo organizaciją, bet baisi dvasia ir tradicija pasiliko pavyzdžiu antram Ku Klux Klan'ui 1915 m.

Kiek metų prieš 1915, kita slapta organizacija buvo įsteigta, The American Protective Association, kuri atakavo katalikus. Išleido daug literatūros ir stengėsi dalyvauti vietinėj ir tautinėj politikoj. Amerikiečiai visiškai nepaisė tos organizacijos. Kur gyventojų dauguma buvo katalikai, rinkimuose laimėdavo protestonai, kur buvo protestonų dauguma, laimėdavo katalikai. Kada prasidėjo Spanish-American karas, žmonės neturėjo laiko dėl šitokių visokių organizacijų.

Antras Ku Klux Klan pasirodė 1915 m., bet dabar jų neapykanta buvo pakreipta ir į žydus. Po pirmojo pasaulinio karo, naujas Ku Klux Klan pavojun išstatė tuos idealus, kuriais ši tauta rėmės. Vienu kartu turėjo net milijoną narių. Vidujiniai nesusipratimai susilpnino šios organizacijos įtaką, ypač Indianoj. Kitos organizacijos trumpai pasirodė—Silver Shirts, Knights of the Camellia ir pan. Karas nedavė joms išsiplėsti.

Bet šiandien su rekonversijos periodu, kada žmonės pilni baimės, nesaugumo, Ku Klux Klan vėl pasirodė kai kuriose valstijose kurstyti vienus žmones prieš kitus.

Tikime, Amerika vėl pasmerks šitokią neapykantą.

FLIS

Buenos Aires kunigų seminarijoje neretai auklėtiniams skaitomi argentinų spaudoje pasirodą Verax straipsniai.

VELTUI DĖL DUSULIO

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, tarsi jūsų kvėpavimai jau būtų paskutiniai; jei naktiniai poilsiai yra negalimi iš priežasties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyvenate ir koki pasitikėjimą turėtute bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo uždyką. Jeigu kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesuradote pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit šiandien, siunčiant tas nieko nekainuos. Adresuokite, Frontier Asthma Company, 626 T Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

Appeal of Lithuanian Political Prisoners

EXTENSION OF REMARKS
OF
HON. THOMAS D'ALESANDRO, JR.
OF MARYLAND
IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
Friday, May 10, 1946

MR. D'ALESANDRO. Mr. Speaker, under permission to extend my remarks, I include in the RECORD an appeal received by the Minister of Lithuania:

AN APPEAL BY LITHUANIAN POLITICAL PRISONERS, VICTIMS OF NAZI TERROR

We, Lithuanian political prisoners, liberated from Nazi concentration camps and prisons, appeal to you who have shared a common fate with us and who have gone through the same ordeal in the same houses of torture and extermination. The confinement of so many months and years has created a feeling of solidarity among us, and pain and suffering have knitted us closely together. We have come to know one another and we understand clearly the wherefore of our struggle and suffering.

Norwegian colleagues and you, picked men of Finland and leaders of Danish working masses, and you Polish brothers and sisters, from whom the heaviest toll of sacrifice has been exacted, and yau, children of long suffering Israel, and you Latvian, Estonian, Dutch, and Belgian brothers with whom we shared our miserable crumbs and in whom we mutually sought comfort for the cruel wrongs done to our little countries, and you, our unforgettable Czech friends, and you, French martyrs, and you American children of the flourishing freedoms, and you, English sons of the land of classic democracy, and you Ukrainians, White Russians, and Russians, who often comforted us with your plaintive songs, and you Rumanians, Hungarians, Serbs, Croats, Slovens, Italians, who have made such sacrifices for your countries, and finally you who suffered at the hands of your own fellow - countrymen, you, Germans, who were grieved to see the noblest sons of Europe dying only because they wished to preserve their loyalty to their peoples—to all of you companions of our sufferings, greetings.

We stretch our free, unfettered hands, unconfined by barbed-wire enclosures, to you. We greet you upon your return to your native countries, to your families, parents, brothers, and friends, and to the work of your predilection. You have returned not to bury in silence and oblivion your dearly bought knowledge of how heavily weigh the bonds of servitude on all alike, no matter what their position in the world may be.

Freedom! Freedom! Freedom! We clamored in our spirits during the long days of heart-breaking toll. Of freedom we dreamed in the dreary nights, which were never long enough to give us the rest our poor racked bodies so sorely needed. Justice, demanded our dying comrades. And a just punishment for those who had created that horrible system of slavery and boundless injustice. And guarantees for all nations, big and small, that the tyrannical hand of oppression will be laid no more on them. For this we suffered and for this our comrades died. The chief aim of those who have been restored to the enjoyment of liberty is to fight for the freedom of every decent human being. We will not allow anyone to forge new fetters for our bruised hands or to hold in bondage masses of innocent people.

Comrades! The Association of Lithuanian Political Prisoners, victims of Nazi terror, who remain even now, for easily intelligible reasons in exile, hereby propose the establishment of an international political prisoners bureau to provide aid to the still very numerous political prisoners in exile and in distress, to fight for a better future for suffering humanity in general, and to serve as a standing reminder to political leaders that the work of peace will not be completed as long as those whose sufferings far exceeded those of frontline soldiers have not been given the reward due to them—as long as they have not been returned to their free homelands.

We appeal to the International Red Cross to take under its protection the victims of Nazi persecution with impaired health of those nations which are not yet in a position to care for them themselves, and to you comrades, you who are now back in your free homelands, for support in this matter.

We appeal to the Governments of the United States of America, Great Britain, France, and China; we appeal to all the civilized world, we whose families have remained in Lithuania or have been deported to Siberia for help in bringing them to us or providing relief for them, for they are suffering hunger and are exposed to terror of the most ruthless kind. Help us!

Comrades, we appeal to your feeling of solidarity born of our common sufferings.

Central Committe of Lithuania Political Prisoners,

V. Sidzikauskas
Stasys Yla
B. Budginas
J. Katilius
J. Butėnas

(Congressional Record)

Lithuanian Literature First Part of The Nineteenth Century

A more active literary movement in Lithuania proper came at the beginning of the 19th century, which, we must recall, was a time after a series of far-reaching changes had taken place in Lithuanian life. The nation had been deprived of its independence since 1795. The Russians were gradually encroaching upon every sphere. In counteracting this Russian influence and in awakening national consciousness among Lithuanians, the University of Vilnius (Vilna) was a powerful force. It was at this ancient seat of learning that scholars delved into Lithuania's past and encouraged both the collecting of early writings and also a better acquaintance with contemporary Lithuania, its customs, and its songs.

Entering the literary scene are several poets, the first of whom were Samogitians or Shamaits (Žemaičiai — Low Lithuanians). It was a treatise by Rev. Bohusz (or Baužas), written upon the request of the University of Vilnius — "The Beginnings of the Lithanian Nation and Its Language"—that spurred and inspired the early poets to venture forth more confidently with their efforts.

Heading the list of pioneer poets were Antanas Klementas (died 1823) and Dionizas Poška (1757-1832). The latter was a leader among the educated Samogitians who concerned himself particularly with the ethnography and purity of the Lithuanian language. Among the writings of Poška, the most noteworthy are "Mužikas Žemaičių ir Lietuvos" (The Peasant of Samogitia and Lithuania) and "Giesmė Mužikėlio" (The Song of the Peasant).

Silvestras Valiūnas (1790-1831) wrote the lyrics of the widely known song "Birutė," which is still being sung. Simanas Stanevičia (died in 1831) left interesting fables, some of which, as, "Aitvarai" (Hobgoblins) and "Arklys ir Meška" (The Horse and the Bear), are still being read in schools. In his ode "Žemaičių Šlovė" (Samogitian Glory), Stanevičia attempted to arose Lithuanian patriotism.

After the Samogitians, the High Lithuanians (Aukštaičiai), too, began to show some activity. Well remembered to this day is Rev. *Antanas Strazdas* (1763-1833), who was born in the district of Zarasai. His songs "Aušra" (Dawn), "Strazdas" (Trush), "Siratos Giesmė" (The Song of the Orphan), and others resounded throughout Lithuania. He is also the author of the universally sung hymn "Pulkim ant Kelių" (Let Us Kneel). There are many accounts and anecdotes about him that have been handed down to the present time.

Other men who wrote for the common people are two priests —Antanas Tatarė (1805-1889) and K. Aleknavičius (died in 1874). Several poems of the latter are still being sung.

(From Outline History of Lithuanian Literature)

Two Outstanding Figures in Lithuanian Literature: Daukantas and Valancius

The outstanding figures of this era, both in Lithaunian literature and in the spritual life of the nation, were the two Samogitians, Simanas Daukantas and Bishop Motiejus Valančius.

DAUKANTAS (1793-1864) was born in the district of Telšiai. Upon completion of his studies at the University of Vilnius, he did, under difficult conditions, research work in the archives of St. Petersburg, and wrote historical treatises as well as books on popular subjects. He is particularly esteemed for his historical works, in which, like some inspired poet, he speaks, in vivid words, of the greatness of Lithuania's past, her ancient people, customs, environment, wars, and every-day life. He is one of the first to propose that Lithuania be separated from Poland. His language and style of writing are rather cumbersome, which fact prevented him from attaining a more widespread influence during his lifetime. Later, however, about the time that the first magazine "Aušra" (Dawn) was being published, his influence was tremendous. It is from the ideas expressed by Daukantas that there sprung the concept of, and a movement for, independence. Among the most important of Daukantas writings are "Būdas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių" (Character of the Ancient High Lithuanians and Samogitians) and "Istorija Žemaitiška" (The History of Samogitia).

To the extent that Daukantas was a romanticist, VALANČIUS (1801-1875), born near Salantai, was a practical realist. As bishop of Samogitia from 1850, he was interested in every phase of life—the progressiveness of the priests, the expansion of the schools and the propagation of the idea of temperance —in fact, he succeeded in converting practically all the Samogitians to the practice of voluntary total abstinence. When the printing of Lithuanian books was forbidden, he contrived a secret means of obtaining books from East Prussia.

He himself was the author of many books: historical—"Žemaičių Vyskupystė" The Diocese of Samogitia); religious—especially pleasing are his "Gyvenimai Šventųjų" (Lives of the Saints); works of fiction—"Palangos Juzė" (Joseph of Palanga), "Antano Tretininko Pasakojimai" (The Tales of Anthony the Terciary), "Vaikų Knygelė" (Book for Children) and "Paaugusių Žmonių Knygelė" (Book for Grown-ups). All of his stories have a moral, but they are written in such vivid language and are replete with folk expressions and well-rounded descriptions, that they assure the author of a place among the foremost Lithuanian prose writers. This same lucidity of expression, and even a sense of humor, run throughout his Lives of the Saints, making them works of art and suggestive of some highly esteemed examples of this branch of writing in the Middle Ages, such as may be found in Voragine's Golden Legend.

KVIETIMAS VISIEMS LIETUVIAMS Į LIETUVIŲ DIENĄ LIEPOS 4-TĄ, 1946 MARIANAPOLYJE

Šiais metais Marianapolis uoliai ruošiasi švęsti tradicinę LIETUVIŲ DIENĄ, kuri prieš karą sutraukdavo tūkstantines minias.

Karas buvo sustabdęs LIETUVIŲ DIENOS—PIKNIKO rengimą.

Dabar šis brangus lietuviškas suvažiavimas, šioji tradicija vėl atgaivinama. Visi lietuviai iš artimesnių ir tolesnių vietų maloniai kviečiami liepos 4-tą dieną atvažiuoti ir pasisvečiuoti Marianapolyje.

LIETUVIŲ DIENAI yra numatyta įvairi programa. Iškilmingos šv. Mišios bus laikomos prie Liurdo Grotos lauke. Po šv. Mišių bus pamokslas svečio kunigo. Po pietų bus muzikalinė programa, kurią sudarys Šv. Trejybės parapijos (Hartford, Conn.) ir Šv. Juozapo parapijos (Waterbury, Conn.) chorai. Jaunimui bus šokiai visą popietį, bowling ir tt. Kiekvienam bus džiūgu ir miela pabūti Marianapolio gražioj gamtoj, pasimatyti ir pasišnekučiuoti su pažįstamais, pasiklausyti programos.

Programos dalį sudarys ir laimėjimų traukimas. Tikietai jau išsiųsti. Prašome savo gerų rėmėjų ir geradarių juos išplatinti ir išpardavinėti.

Tat, nuoširdžiai kviečiame visą lietuvišką visuomenę: dvasininkus, profesionalus, biznierius bei draugijas, rėmėjus lietuvius į LIETUVIŲ DIENĄ—PIKNIKĄ Marianapolyje, liepos 4-tą. Lauksime visų atvažiuojant.

Marianapolio Kolegijos Vadovybė.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU?", įdėkite į konvertą 25c. ir prisiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

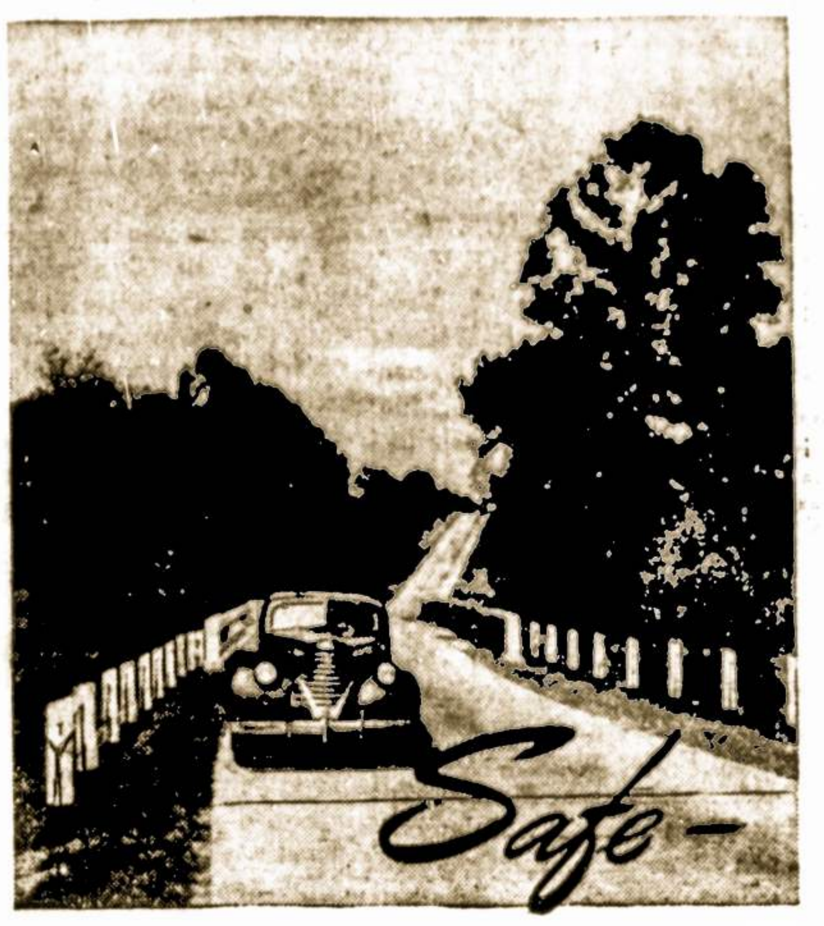

VASAROS VAIRAVIMUI!

Oras—vieškeliai—viliojimai. **Ar jūsų automobilis saugus važiavimui?** Automobiliaus inspekcija patikrina, kad jūsų mašina **mechaniškai yra saugi**—kad varžtai (brakes)... šviesos . . . tajeriai . . . ir vairavimo ratas yra geroje padėtyje.

Žinokit, kad jūsų automobilis — nežiūrint, kaip senas jis būtų—yra saugus važiuoti **ir važiuokit saugiai!**

Have your car officially inspected today.

CARS MUST BE INSPECTED BY JULY 31, 1946.

There will be no extension of this period.

You will not be allowed to drive after this date unless you have an official inspection sticker.

Through the War Years—and Now in Peace— Car Inspection is a Must to Save Cars . . . to Save Lives. Stick by Your Sticker!

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA

U. S. NEEDS MORE OIL

Petroleum has become an ever increasing factor in the economy of the nation. For years we have largely supplied the world with oil as well as being by far the world's largest consumer of petroleum and its products. In 1939 we produced 1,260,000,000 barrels of crude oil, or 61 per cent of the world production. During the war our production rose to 1,700,000,000 barrels.

The unprecedented demand for petroleum during the war has depleted the know reserves and, what is of equal significance, has delayed prospecting for new fields. The known reserves have been estimated as sufficient to supply our needs, at the prewar consumption rates, for 18 to 22 years.

In addition to these known and proved reserves, the normal expectancy of discovery may extend our reserves sufficiently to last an additional 25 to 100 years again at the prewar level of consumption. These additional reserves cannot be found, however, without an intensive search of every possible oil-producing area and with all the modern technological methods at our disposal.

Private initiative has kept us fully supplied with oil in the past. Given the chance, it will continue to do so in the future.

GERI ATSILIEPIMAI APIE BALTIEČIUS

Londonas (LAIC).—Nepersenai Londono lietuviams darė pranešimą apie išvietintų lietuvių gyvenimą Miuncheno apylinkėse vienos UNRRA stovyklos "Deputy Director" Harold Ingham. Jis pasakojo, kad anglai ir amerikiečiai labai patenkinti lietuvių, latvių ir estų kultūringumu, jų mokslo meile, darbštumu, švara, susiklausymu. Stovyklas lankęs ir gen. Eisenhoveris. Išvietinti baltiečiai ir jam palikę gero įspūdžio.

LEGAL NOTICE

SHERIFF'S SALE
Friday, June 14, 1946
At 10:00 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 42 July Term 1946, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 1, Court House, in the City of Wilkes Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, June 14, 1946, at ten o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendants in and to the following described lots, pieces or parcels of land, Viz:—

PARCEL 1:

ALL that certain lot, piece or parcel of land situate in the Borough of Miners Mills, Luzerne County, Pennsylvania, now City of Wilkes-Barre, being lot No. 118 in the survey and plot laid out in building lots by William Sturdevant for Jesse Thomas, recorded in Luzerne County in Deed Book 148, page 5, bounded and described as follows, to wit:—

BEGINNING at a corner of the Mock Town Road and Union Street; thence along said Union Street to Railroad, about 81 feet; thence along said Railroad to Lot No. 117 in said plot; thence along said Lot No. 117 to said Mock Town Road about 105 feet; thence along said Mock Town Road 50 feet to the place of beginning.

IMPROVED with brick and frame store and apartment building.

PARCEL 2:

ALL that certain messuage and lot of land in the 10th Ward of the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, bounded and described as follows:

BEGINNING at a point on the Easterly side of River Street, same being a corner of land of Q. A. Gates; thence along land of said Q. A. Gates in an Easterly direction 120 feet to a corner; thence along land formerly of S. Maria in a Northerly direction and parallel with the line of River Street about 40 feet to land of M. H. Bell, deceased; thence along said land in a Westerly direction 120 feet to River Street; thence along River Street 40 feet to the place of beginning.

IMPROVED with a three family brick apartment building and garage in rear.

Seized and taken into execution at the suit of Samuel Mittleman, now for the use of Antoinette Cembrola, Assignee vs. Mose Mose A. Mittleman, individually, as Terre Tenant, and as Administrator D.B.N.C.T.A. Morris Unterberger and Mary Unterberger, individually, and as Terre Tenant and Co-Executors of the Estate of Samuel Mittleman, Deceased, with notice to Gussie Mittleman, terre tenant, and will be sold by,

DAVID C. VAUGHN,
Sheriff

ISRAEL T. KLAPPER,
Attorney

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, June 17, 1946, at 10:00 o'clock a. m.

Estates of Sarah D. Wyckoff, Wilbur H. Fleck, Adm; Barbara Hehn, Peter Hehn, Exr; Mary Yencik, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr; K. Viola Wilcox, Bert W. Tennant, Exr; Martha J. Cragle, Mary C. MacDaniels, Admx; Sylvester S. Marsh, Marion Marsh, Extx; Edwin Shortz, Edwin Shortz, Jr., Trustee; Sarah G. Phillips, Claire P. Kerr, Admx; Thomas J. Morgan, Clara Morgan, Admx; Chas. W. Sheppard, A. E. Yetter, and Leah Sheppard, Admrs; Mary Harvey, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee; Ann H. Jenkins, Scranton Lackawanna Trust Co. of Scranton, Gdn; Philip Auron, Bertha S. Auron, Admx; Mary L. Gaston, Francis Douglas and L. B. Jones, Exrs; Jane Hewitt, Miners Savings Bank, Pittston, Exr; B. L. Hessler, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr; John Lazarus, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Admr; C. E. Stegmaier, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee; Benjamin F. Dilley, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee; James A. Connell, Mary C. Finneran, Admx; Philip H. Stripp, Louise Tench, Admx; William H. Conyngham, Jessie Conyngham and Harold D. Deemer, Exrs; Job Evans, David Evans, Exr; Anna Dzubay, George Jubay, Admr; Sara McGoldrick, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr.

JOHN SHIVELL,
Register of Wills and Clerk of Orphans' Court

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4", 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas ____________________

Adresas ____________________

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIAMS

Šį sekmadienį, birželio 16-tą, įvyks mėnesinis 17 kuopos susirinkimas tuoj po paskutinių Mišių, parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

Svarstysime seiminius, senosios A klasės narių persirašymo ir kitus reikalus.

Visi nariai-narės, dalyvaukite.

J. Batvinskas, pirm.

Luzerne

SVARBUS LRKSA 28 KP. SUSIRINKIMAS

Svarbus mėnesinis LRKSA 28 kuopos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, birželio 16-tą, p. Mockaičio svetainėje, 1 v. p. p.

Bus rinkimas atstovų seiman ir svarstymas rekonversijos (senųjų A klasės narių persirašymo) planas.

Visi nariai malonėkite dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Kp. valdyba

ŠV. ONOS PARAPIJOS CHORO PRAMOGA

Pramoga įvyks šeštadienį, gegužės 15, 1946, Ideal Ballroom svetainėje, Main St., Luzerne.

Pelnas parapijos vargonų fondui.

Rengimo komiteto pirmsėdis yra Jonas Antanaitis; padėjėjai Kazys Stankevičius, Ant. Repšis, Fl. Urbanavičiūtė, Katrina Bagonytė, Cath. Matkins, Elena Urbanavičiūtė, Izabelė Urbanavičiūtė, Mrs. V. Machinas, Matilda Wickman, Nellie Balchus, Paul Ramanauskas, Rita Muroski, Mary and Vernie Gober, Vincas Spudis, Nellie Savage, J. Lukoševičius.

Fl. Urbanavičiūtė

Elmhurst

MOTERŲ REKOLEKCIJOS

Birželio 23 iki 26 d. bus laikomos moterims rekolekcijos Šv. Marijos Viloje, Elmhurst, Pa. Tėvas pranciškonas iš Greene, Maine, ves šias rekolekcijas.

Prašome pranešti iš anksto, jeigu norėsite atlikt šias rekolekcijas.

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

A. A. Mirusiems

A. a. Ona Straigienė, 60 metų, gyv. 364 East Market St., Wilkes-Barre, numirė birželio 4-tą, palaidota birželio 7-tą iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko sūnų, dvi dukteris, septynis anūkus, keturias seseris.

A. a. Simonas Linkevičius, 63 metų, gyv. 720 Mill Street, Plymouth, numirė birželio 9-tą, palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Palikto žmoną, penkis sūnus, dvi seseris ir šešis anūkus.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis

Laidotuvių Direktorius (Funeral Director)

68 E. Stanton Street Hudson, Pa.

Tel. W-B 3-2416

JUOZAS R. ŠALIŪNAS—GABUS JAUNUOLIS

Pirmadienį, birželio 3, Trygresson School of Piano, Wilkes-Barre, Pa., Juozas R. Šaliūnas turėjo piano recitalį. Skambino garsių kompozitorių kūrinius, būtent:

Sonata,
Opus 31 No. 2 ..... Beethoven
Allegro
Largo
Allegretto
Prelude—minor ..... Chopin
Polonaise C—minor ..... Chopin
Scherzo B flat minor ..... Chopin
Gopak ..... Mussourcky
May Night ..... Palmgren
Spoon River ..... Grainger
Romance ..... Sebelius
Andalucia ..... Lecouna

Jaunojo pianisto skambinimo pasiklausyti buvo susirinkę apščiai kviestų viešnių ir svečių ir pripildė pilną mokyklos kambarį. Visi gėrėjosi pianisto gabumais ir jau pasiekta aukšta technika. Mokytojas, prabildamas į svečius ir viešnias irgi labai aukštai vertino jo gabumus.

Juozas R. Šaliūnas baigė minėtą piano mokyklą ir gavo diplomą.

Praeitą šeštadienį, birželio 8, buvo mokyklos sezono užbaiga ir J. R. Šaliūnas buvo pakviestas dalyvauti programoj.

Jaunąjį pianistą masina ir traukia ne vien pianas. Jis ima smuikavimo pamokas, taip pat žavisi ir kitais muzikaliais instrumentais.

J. R. Šaliūno asmeny reiškiasi ne tik gabus muzikas, bet jo gabumai reiškiasi ir visose kitose mokslo srityse. Birželio 14-tą šis gabus jaunuolis iš Kingston High School gaus brandos atestatą. Jis toj mokykloj yra honor student. Kas ypatingiausia, kad iš septynių garbės studentų, baigiančių šią mokyklą, keturi yra lietuviai ir vienas puslietuvis. O pas mus, lietuvius, yra dar tokių kurie mano, kad jei kitatautis, tai ir pranašesnis už lietuvį.

Nors Juozas ir toli pažengęs muzikoj, bet jį labiau masina praktiški mokslai. Jis žada studijuoti chemijos inžinierystę.

Šis gabus jaunuolis yra buvusio ilgamečio LRKSA sekretoriaus Juozo ir Onos Šaliūnų, sūnus. Be abejo, tėvai nuoširdžiai džiaugiasi, kad jų sūnus taip gražiai ir visoj pilnumoj reiškiasi gyvenime. Su jais kartu džiaugiasi ir Susivienymo nariai, nes ir jaunuolis yra šios didelės lietuvių katalikų fraternalės organizacijos narys.

Juozai, kuo geriausios tau kloties ir Dievo palaimos!

A. iš D.

LIETUVIŲ DIENA PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho Lietuvių Dienos istorija yra sujungta su Švento Pranciškaus vienuolynu.

24 metai atgal, Dievui padedant, Pittsburghe įsikūrė naujas mokslo ir apšvietos židinys—Šv. Pranciškaus vienuolynas, kuris buvo pageidaujamas per daug metų. Nes tokioje plačioje Amerikoje ir dėl tokios daugybės lietuvių buvo tiktai vienas lietuviškas Šv. Kazimiero vienuolynas, Chicago, Ill.

Dievo Apvaizdai tvarkant, prakilnios dvasios kunigai, kaip J. M. prelatas Krušas, kun. M. Kazėnas, kun. J. Sutkaitis ir kiti, parūpino parankiausią antram vienuolynui vietą Pittsburgh, Pa. Tad nevien chicagiečiai turi progą didžiuotis savo įstaigomis, bet ir pittsburghiečiai žengia pirmyn. Pittsburgho dvasiškija ir visuomenė giliai atjaučia savo mokslo kūrinį, kurį stengiasi remti.

Viena iš didžiausių Amerikos organizacijų—LRKSA stojo į vieningą darbą. Gabūs tos organizacijos vadai, pasitarę su klebonais, nutarė kasmet turėti milžinišką išvažiavimą (pikniką) Šv. Pranciškaus vienuolyno farmoję ir tą išvažiavimą pavadino LIETUVIŲ DIENA. Visi Pittsburgho ir apylinkės klebonai užgyrė tą gražų ir tikslingą vardą, o visuomenė patrijotiškai patvirtino savo gasingu lankymu. Tai yra gyvas istoriškas faktas, kuris pasiliko ir prigijęs šiomis dienomis atneša gausius vaisius.

Taigi ir šiais metais, liepos 4 dieną, Seserų farmoje bus iškilminga Lietuvių Diena, kurios visi pittsburghiečiai laukia, o visi rėmėjai rūpestingai ruošiasi pagaminti gražią programą.

Rengėjai

IŠ BALF VEIKLOS LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

Šiomis dienomis Chicagos BALF apskrities centrelis išsiuntė į BALF sandėlį 191 dėžę drabužių, maisto ir kitų daiktų lietuviams tremtiniams. Šiame siuntinyje yra dvi dėžės Chicagos mezgėjų numegstų įvairių drabužių: 86 megstiniai (svederiai), 83 poros pirštinaičių, 68 poros kojinių, 14 šalikų, 13 keputraičių ir 3 poros pantapliukų.

Šiuos taip reikalingus lietuviams tremtiniams Europoje drabužius numezgė rūpestingos ir darbščios Chicagos moterys mezgėjos: K. Juozaitienė, Daugirdienė, Kundrotienė, Simanavičienė, E. Milerienė ir jos duktė Josephine Milerytė, Tenzagalskis, A. Gaušas, A. Yonaites, Kass, Daus, E. Bennet, Razbadauskas, A. Paik, E. Dvarionas, Pačiukėnas, A. Grikšienė, L. Zaromba, Glinskas, Cibulskienė, P. Balchunas, Sinkus, Stella Narvid, J. Adams, B. Kezes, Anna Biežis, Anna Stankūnas, O. Višniauskienė, Becevičienė, Meistininkienė, Paurienė, Galkienė, M. Gaučienė, Vinskūnienė, Radavičienė, Švetikienė ir kitos, kurios savo vardų nepadavė.

BALF apskrities centrelyje neveik nuolatos dirba ir rūpinasi BALF reikalais: apskrities vicepirmininkės p. Pauline Balchunas ir p. Anna Yonaites. Nemažai savo laiko pašvenčia ir p. Sophie Mickunas, priimdama savo namuose, rūšiuodama ir pakuodama drabužius. Taip pat Julius Šliogeris.

Be tiesioginio šalpos darbo lietuviams tremtiniams šelpti, Chicagos BALF apskritis ir skyriai nutarė ieškoti gerasirdžių žmonių, kurie pagelbėtų finansuoti lietuvių našlaičių atgabenimą iš Europos į Jungtines Amerikos Valstybes.

PASIRAŠĖ NAUJĄ KONTRAKTĄ

New York.—Birželio 7-tą kietosios anglies operatorių ir darbininkų atstovai pasirašė naują kontraktą. Pagal tą kontraktą mainieriai gauna 18½ centų pakėlimą į valandą ir kitų sąlygų pagerinimą. Pasirašius kontraktą išvengta streiko ir anglies produkcijos sutrukdymų.

LIETUVIAI BELAISVIAI PRANCŪZIJOJE

Paryžius (LAIC).—JAV karo vadovybės žinioje Prancūzijoje yra būrys lietuvių belaisvių. Jie yra laikomi 7th Military Labor Area, A.P.O. 809, U. S. Army France. Karo metu jie buvo vokiečių prievarta mobilizuoti.

PAIEŠKO

Sofija Buragienė (Salamončikaitė), duktė Marijonos Salamončikienės, anksčiau gyvenusi Lietuvoje, Kybartų mieste, paieško tetos Antaninos Dausevičienės, tetėno Martyno Dausevičiaus, pusseserės Marijonos Valaitytės, pusbrolio Prano Valaičio, gyv. Brooklyne, ir dėdės Antano Rimkūno, gyv. New Yorke. Prašau atsiliepti šiuo adresu: **Sofija Buragienė, Austrija (Oberosterreich) Linz Litauisches Komittee, Goethestr. 63.**

Paieškau brolio Vaitiekūno Vlado, gyvenusio Lietuvoje, Kuprėno km., Biržų apskr. Paieško sesuo Malvina Garastaitė-Šileikienė, gyvenusi Šiauliuose, Šliupo 23 (Lietuvoje). Dabar gyvenu Vokietijoje. Mano adresas: Malvina Garastaitė-Šileikienė, 224/H Camp, 224 S. P. Assembly, Centre 800 control Unit BAOR, Germany (via Great Britain).

AMERIKOS LEGIJONO DARIAUS-GIRĖNO POSTAS ĮSPŪDINGAI PAGERBĖ KARE ŽUVUSĮ LT. STEPONĄ V. BIEŽĮ

Chicago, Ill. — Amerikos Legionas nuo 1921 metų yra sustatęs ir priėmęs visą eilę gražių iškilmių kiekviena proga—ar tai bus naujų narių priėmimas, naujos valdybos įvesdinimas, paminklo atidengimas, namo dedikavimas, arba paskutinis mirusiam patarnavimas.

Vienos gražiausių ir įspūdingiausių Amerikos Legiono iškilmių yra paminėjimas žuvusių kare. Čia ne tik priimta bendros kalbos, malda už žuvusį, ar žuvusius, bet taip pat yra nustatytas planas tam tikram kapui. Tarpe keturių stulpelių, kurie yra sujungti gedulo kaspinais, viduryje pastatoma Amerikos vėliava, degančioji lempa ir kryžius, ant kurio uždedama kareiviškas šalmas (helmet) žuvusiam priminti.

* * *

Dariaus-Girėno Postas No. 271, The American Legion, yra įsigijęs ypatingai gražų tokį kapą kare žuvusiems pagerbti ir tuos pagerbimus atlieka tikrai gražiai ir įspūdingai.

Gegužės 26 d. toks iškilmingas pagerbimas buvo suruoštas lakūnui lt. Steponui Vitaliui Biežiui, kuris karo metu vienoj kelionėj priešui bombarduoti su lėktuvu ir visa įgula žuvo kur nors Vokietijoj.

Po šv. Mišių, kurios buvo atlaikytos Gimimo Šv. Panos Marijos bažnyčioje už velionio lakūno vėlę, Stepono tėvai, sesuo, giminės, gausingas būrys draugų, taip pat daug Posto narių ir kitų legionierių susirinko į Dariaus-Girėno salę American Legion priimtomis taisyklėmis pagerbti žuvusį. Be svečių kalbėtojų—kun. K. Barausko, adv. A. Olio, buvo da atvykęs American Legion Cook apskrities komandierius Wm. Burns, kuriam teko pareiga atlikti įspūdingiausį paminėjimo numerį—prisegti auksinę žvaigždę prie žuvusio kario motinos krūtinės.

Paminėjimo metu Legiono priimtas giesmes gražiai giedojo dain. Miss Kirstukas ir J. Urbon'as.

Paminėjimas lt. S. V. Biežio, kaip bažnyčioje, taip ir vėliau salėje visiems paliko neišdildomų įspūdžių.

Juozas A. Mickeliūnas,
Dariaus-Girėno Post No. 271
publikacijos pirmsėdis

Baltimore, Md.

Šventa Taikos Kelionė

Birželis—Švč. Jėzaus Širdies mėnuo—mūsų parapijoj buvo pradėtas šv. kelione į Tėvų Pranciškonų vienuolyną Washingtone. Šeštadienis, to mėnesio pirma diena, buvo praleistas maldoje už pasaulinę taiką.

Net aštuoni busai apleido Šv. Alfonso parapijos svetainę 8:30 val. ryte ir šv. kelionę atliko arti 300 asmenų. Kun. dr. Mendelis, parapijos klebonas, vadovavo. Atvykus vienuolynan šventkeleiviai buvo iškilmingai priimti ir giedodami Panelės Švenčiausios litaniją lietuviškai įžygiavo vienuolyno bazilikon.

Kun. dr. Mendelis atgiedojo Mišias šventkeleivių intencija. Angliškai sveikinimo žodį Mišių metu tarė tėvas Paschalis, kurs ką tik grįžo iš šv. žemės išgyvenęs ten 15 metų. Lietuviškai pamokslą pasakė kun. Mendelis.

Po pietų buvo kalbamas ražančius ir vaikščiojamos Stacijos vienuolyno darže. Palaiminimas Švč. Sakramentu buvo suteiktas 4 val. po pietų. Busai apleido vienuolyną 5 val. po pietų. Dalyviai grįžo Baltimorėn pilni gražių įspūdžių, patenkinti dienos vaisiais.

Kun. dr. Mendelis negalėjo atsigėrėti ir tinkamai atidėkoti šventkeleiviams už jų kantrumą. Diena buvo graži, saulėta, neperkaršta. Tik kuomet keliauninkai grįžo į Baltimorę, tuomet pradėjo smarkiai lyti.

Jaunimo Klubas Gyvuoja

Šv. Alfonso parapijos jaunimo klubas veikia. Paskutinį gegužės mėnesio šeštadienį klubiečiai turėjo mėnesinį pasisvečiavimą į kurį atsilankė beveik visi klubo nariai. Andrius Rekus su p-le Pranciška Šedbaraite buvo vedėjai. P-lė Ona Čaplinskaitė pagamino skanius užkandžius. Albertas Juškevičius ir jo padėjėjai rūpinosi, kad visiems vakaras būtų linksmas, nenuobodus.

Penktadienį, gegužės 31 d., Klubas turėjo antrą šokį. Vincas Bubnis pirmininkavo šiai pramogai ir atliko puikų darbą. Jisai turėjo visą štabą gabių padėjėjų. Vakaras sklandžiai praėjo ir pelnas nebuvo perdidelis, bet padengė išlaidas.

Orui atšilus, birželio mėnesį klubo nariai galvoja apie išvažiavimą prie vandens, kur bus galima išsimaudyti. Valdyba, vadovaujant Albertui Juškevičiui, gabiai ir sumaniai tvarko klubo reikalus. Numatoma, kad rudenį klubas turės daug veikimo ir mūsų jaunimas turės kur susieiti ir gražiai pasilinksminti.

Klebonas kun. dr. Mendelis remia klubo užsimojimus. Jo rūpesniu klubo kambariai atnaujinti, biliardo stalai pertaisyti ir viskas yra daroma, kad nariai rastų klubo kambariuose namų nuotaiką. Jis džiaugiasi klubiečių rimtumu ir turi vilties, kad ateityje klubas atsižymės gražiais darbais.

Nuotrupos

Arkivyskupijos Našlaičių Vajus užsibaigė antradienį, gegužės 28 d. Šv. Alfonso parapijai buvo skirta sukelti $5,126.00. Dėka geraširdžių žmonių užuojauta našlaičiams, reikalaujama suma buvo surinkta.

* * *

Maisto rinkime žmonės sunešė Šv. Alfonso klebonijon 40 dėžių valgių (1,400 "kenukų") išviso. Mūsų kunigai džiaugiasi žmonių duosnumu, nes tai liudija, kad jie yra susipratę katalikai, kurie atjaučia kitų nelaimę.

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Ar kiekviena valstija duoda bonus visiems Antro Pasaulinio Karo veteranams?

Atsakymas: Mūsų rekordai rodo, kad tik šios valstijos parūpina bonus Antro Pasaulinio Karo veteranams: Vermont, New Hampshire ir Massachusetts. Kitos valstijos svarsto tą klausimą.

Klausimas: Kareivio žmona rašo, kad jos vyras tarnavęs kariuomenėj virš metus; praeitais keliais mėnesiais jos abu vaikai visą laiką sirgo ir ji jokiu būdu negali juos užlaikyti. Klausia, kada jis bus paliuosuotas ir ar galės grįžti namon?

Atsakymas: Patariame gauti gydytojo laišką, kad vaikai tikrai serga. Pasiųsk tą laišką savo vyrui ir jam pati parašyk apie savo problemas dėl vaikų ligos ir pasakyk jam parodyti tuos laiškus jo viršininkui ir tegu jis prašo, kad jis laikinai būtų paliuosuotas. Vyriausias karininkas prašys Amerikos Raud. Kryžiaus patyrinėti visą dalyką ir kada vyriausias karininkas gaus viską, jis nuspręs, ką daryti.

Klausimas: Buvęs marinas praneša, kad jo girdėjimas tiek sublogėjo, kad beveik negirdi. Nori žinoti, ar gali prašyti Veterans Administration dėl taip vadinamo "hearing aid".

Atsakymas: Taip. Mes pasiuntėme form 526 ir patariame prašyti "invalido pensiją" dėl tarnyboje gautų sužeidimų. Gausi mėnesinius mokesčius, gydymą ir "hearing aid". Tamstai pranešėme ką daryti.

Klausimas: Kareivio žmona su dviem vaikais, praneša, kad jos vyras buvo paimtas į kariuomenę 1945 m. Ji laukia trečio kūdikio. Negalėdama tinkamai prižiūrėti savo šeimą, nori, kad vyrą paliuosuotų iš kariuomenės. Ką turi daryti?

Atsakymas: Pasiųsk savo vyrui trečio kūdikio gimimo certifikato kopiją ir pasakyk jam įteikti savo viršininkui ir prašyti "dependency discharge". Gimimas trečio kūdikio, nepaisant, kaip ilgai vyras tarnyboje, paliuosuos jį iš tarnybos.

Pastaba: Pirmą penktadienį, kiekvieną mėnesį, atsiminkite savo mirusius draugus. Išklausykite Šv. Mišių ir priimkite Šv. Komuniją.

New Haven, Ct.

Jurgio Savaičio Prakalbos

Gegužės 26 d., parapijos svetainėje kalbėjo tremtinis mokytojas Jurgis Savaitis, kuris savo kalboje gyvai atpasakojo, ką jis matė Lietuvoje užėjus raudonajai armijai, kaip užsibaigė Lietuvos laisvas gyvenimas, kaip buvo žudomi, kankinami ir į kalėjimus grūdami žmonės ir net jauni vaikučiai, kurie drįso atsisakyti naikinti viską, kas jų širdžiai brangu, malonu ir lietuviška. Taipgi paaiškino apie bolševikų įvestą tvarką mūsų tėvynėje, apie rinkimus, kurie buvo tikrai bolševikiški, nes buvo tik vienas komunistų kandidatų sąrašas ir už jį reikėjo balsuoti po prievarta, nes kito išėjimo nebuvo. Žinoma, atsirado tokių, kurie nebalsavo, bet jie turėjo už tai nukentėti.

Visi dideliu susidomėjimu klausėsi kalbėtojo pranešimų ir jaudinosi išgirdę, kaip mūsų broliai ir sesės yra nekaltai persekiojami ir kankinami už viską, kas yra lietuviška.

Pertraukoje buvo rinkimas aukų. Viso su smulkiais surinkta $100.00, už ką Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius taria visiems aukotojams lietuvišką nuoširdų ačiū.

M.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 pavelkslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės. maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.